

Tal om forskning 2013

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

—
Styrelsen for Forskning og Innovation

Udgivet af

Styrelsen for Forskning og Innovation
Bredgade 40
1260 København K
Telefon: 3544 6200
E-mail: fi@fi.dk
www.ufm.dk

Foto

Fotolia

Publikationen kan hentes på ufm.dk/publikationer

ISSN: 1604-4371

ISBN (elektronisk publikation): 978-87-93151-23-9

Indhold

Forord	4
Metode og afgrænsning	5
1. Sammenfatning	7
1.1 Centrale tal om finansieringen af dansk forskning	7
1.2 Overordnede nøgletal for de fem forskningsråd og fonde	9
2. Det Frie Forskningsråd (DFF)	14
2.1 Om Det Frie Forskningsråd	14
2.2 De fem faglige forskningsråd	14
2.3 Det Frie Forskningsråd i tal 2013	15
3. Det Strategiske Forskningsråd (DSF)	21
3.1 Om Det Strategiske Forskningsråd	21
3.2 Programkomiteer	22
3.3 Det Strategiske Forskningsråd i tal 2013	23
4. Strategy Platforms for Innovation and Research (SPIR)	28
4.1 Om SPIR	28
4.2 SPIR i tal	28
5. Rådet for Teknologi og Innovation (RTI)	30
5.1 Om Rådet for Teknologi og Innovation	30
5.2 Rådet for Teknologi og Innovation i tal 2013	31
6. Danmarks Grundforskningsfond (DG)	37
6.1 Om Danmarks Grundforskningsfond	37
6.2 Danmarks Grundforskningsfond i tal 2013	37
7. Højteknologifonden (HTF)	40
7.1 Om Højteknologifonden	40
7.2 Højteknologifonden i tal	40
8. InnovationsFonden	44
8.1 Om InnovationsFonden	44
8.2 Hvis fonden havde eksisteret	44
9. Appendix	46

Forord

I Danmark prioriteres forskning højt, og regeringen har sat som mål, at det offentlige skal investere mindst 1 pct. af BNP i forskning og udvikling. En væsentlig del af de offentlige midler fordeles i fri konkurrence via de offentlige råd og fonde.

Tal om forskning er Styrelsen for Forskning og Innovations årlige publikation, som indeholder centrale bevillingstal for netop de fem offentlige råd og fonde: Danmarks Grundforskningsfond, Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd, Rådet for Teknologi og Innovation samt Højteknologifonden. Statistikken er dermed et udtryk for investeringerne der foretages i forskning.

Tal om forskning 2013 indeholder nøgletal om antallet af ansøgninger og antallet af tilsagn, ansøgt og bevilget beløb, succesrater mv. for bevillingsåret 2013. Publikationen indeholder derudover et sammenfatningskapitel med overordnede nøgletal for finansiering af offentlig forskning i Danmark.

I dette års udgave af Tal om forskning er der tilføjet et ekstra kapitel om den nyligt oprettede InnovationsFonden. Fonden trådte i kraft 1. april 2014 og er en sammenlægning af Rådet for Teknologi og Innovation, Det Strategiske Forskningsråd samt Højteknologifonden. Statistikken er dog stadigvæk opdelt særskilt for de fem råd og fonde som tidligere udgaver. I årets statistik ses det blandt andet, at de fem råd og fonde har modtaget 4.388 ansøgninger i 2013. Ud af disse ansøgninger har 1.515 opnået tilsagn med et samlet bevillingsbeløb på godt 3 mia. kr.

Udover selve rapporten findes der en lang række uddybende tabeller, som giver indsigt i bevillingerne i forhold til institutionstilknytning, bevillingsstørrelser mv. Tabellerne kan findes i excel-format på ministeriets hjemmeside www.ufm.dk.

Det er mit håb, at de udførlige og omfangsrige opgørelser i Tal om forskning vil være til nytte for alle, der interesserer sig for forskning, dens midler og udmøntning.

Hans Müller Pedersen
Direktør

Metode og afgrænsning

I nedenstående fremgår en kort introduktion til metoden og afgrænsningerne bag opgørelserne. For yderligere uddybning af metode, afgrænsning og anvendte begreber se appendiks. For yderligere info omkring de enkelte råd og fonde, se www.ufm.dk.

- Tal om forskning 2013 er opgjort med udgangspunkt i ansøgningsåret 2013. Det vil sige, at statistikken omfatter ansøgninger afgjort i 2013. For Det Frie Forskningsråd (DFF) gælder, at en stor del af ansøgningerne afgjort i 2013 er modtaget i efteråret 2012 grundet en ændring af kadencen for ansøgningsfristerne, så hovedansøgningsfristen for 2013 lå i efteråret 2012. Disse ansøgninger tilhører alle 2013 og er ikke talt med i 2012 udgaven af tal om forskning. For de øvrige råd gælder, at ansøgningerne er modtaget og behandlet i 2013
- Da opgørelserne i tal om forskning skal præsentere de tre råd og de to fonde, som har forskellig opbygning, virke og deraf afrapportering, findes en vis variation i typen af opgørelser. På den baggrund er det heller ikke muligt at inkludere alle råd og fonde i samtlige tabeller i sammenfatningen.
- Statistikken tager udgangspunkt i hovedansøgers køn, alder og institutionstilknytning. Der er dog opgjort på deltagende parter, for de ordninger som har disse oplysninger, da forsknings- og innovationsprojekter ofte omfatter flere deltagere med forskelligt køn, alder og institutionstilknytning. Aldersopdelingen tager udgangspunkt i alderen ultimo 2013.
- Af statistikken fremstår flere tidsrækker, og disse er opgjort i årets priser, medmindre andet fremgår. Alle beløb er desuden opgjort inkl. overhead. For Det Strategiske Forskningsråd (DSF) inkluderes eventuelle tillægsbevillinger givet i samme år som hovedbevillingen. For DFF er der ikke nogen tillægsbevillinger til bevillinger givet i 2013.
- Ansøgningsprocesserne for hovedparten af programmerne i DSF og Højteknologifonden (HTF) har to faser. Tilsvarende benytter Rådet for Teknologi og Innovation (RTI) to faser for så vidt angår ansøgninger til Innovationskonsortier. I dette års statistik fremgår disse ordninger med oplysninger på faseniveau i Excel-arket. Succesrater på både antal og beløb udregnes med udgangspunkt i fase 1 ansøgningsrunderne.
- Ph.d. statistikken er opgjort i årsværk og fuldt finansierede stipendier for DFF og DSF. Postdocstatistikken er opgjort i årsværk og fuldt finansierede stipendier (DSF) og antal stipendier (DFF). Disse beløb er inklusive overhead og for ph.d.-stipendiens vedkommende inklusive uddannelsestilskud. Se yderligere information i noterne til de respektive tabeller.
- Statistikken omfatter som udgangspunkt alle midler uddelt af de udvalgte råd og fonde. Der er dog udeladt en række mindre og/eller specielle aktiviteter, såsom rådsinitierede driftsomkostninger, internationale kontingenter og udenlandske aktiviteter. For RTI er

der i sammenfatningskapitlet udelukkende medtaget Innovationskonsortier, Videnpilott, Videnkupon, Udvidet Videnkupon samt ErhvervsPhD, grundet et bedre sammenlignings grundlag på tværs. I RTI kapitlet vil der yderligere være en opgørelse over internationale ordninger.

- Strategic Platforms for Innovation and Research (SPIR) er et samarbejde mellem RTI og DSF med fokus på initiativer til styrkelse af sammenhængen mellem strategisk forskning og innovation. SPIR-programmet opgøres separat grundet den tværrådslige karakter.
- Danmarks Grundforskningsfond (DG) uddelte midler i 2013 på baggrund af tidligere års afgørelser. DG har ansøgningsrunder til Centres of Excellence hver 2.-3. år og 2013/2014 ansøgningsrunden indgår først i statistikken for 2014.

1. Sammenfatning

Dette sammenfatningskapitel indeholder indledningsvis centrale tal om offentlig finansiering af dansk forskning. Disse tabeller viser både basismidler og konkurrenceudsatte midler fordelt bl.a. på videnskabelige hovedområder. Herefter præsenteres opgørelser på tværs af de fem råd og fonde med henblik på at skabe overblik over de konkurrenceudsatte midler, som er omdrejningspunktet for denne rapport.

1.1 Centrale tal om finansieringen af dansk forskning

De samlede finanslovsbevillinger til forskning og udvikling fordelt på hovedsektorer for 2014 findes i tabel 1.1.

Tabel 1.1

Finanslovsbevillinger til forskning og udvikling, fordelt på hovedsektorer, mio. kr., 2014

Sektor	Mio. kr.	Pct.
Universiteter m.v.	9.527	58
Forskningsrådene	2.183	13
Internationale aktiviteter	940	6
Andre større tilskudspuljer	2.119	13
Forskningsinstitutioner	558	3
Andet	1.172	7
I alt	16.499	100

Kilde: Danmarks Statistik, www.statistikbanken.dk/foubud1

Af de 16.499 mio. kr. fra finansloven går 58 pct. svarende til 9.527 mio. kr. til universiteter mv. 13 pct. går til forskningsrådene, der udgøres af DFF og DSF. Andre større tilskudspuljer står for 13 pct. og inkluderer RTI samt HTF.

Finanslovsbevillingerne til dansk forskning kan endvidere deles i henholdsvis *tematiserede midler* og *midler til almen videnskabelig udvikling*. De tematiserede midler er afsat til erhvervsrettet forskning, eller forskning rettet mod særlige samfundsproblemstillinger, f.eks. produktion og fordeling af energi og sygdomsbekæmpelse- og forebyggelse, og udgør 5.135 mio. kr. i 2014. I tabel 1.2 ses alene midler til almen videnskabelig udvikling, som i 2014 udgør 11,3 mia. kr., hvilket svarer til knap 69 pct. af de samlede finanslovsmidler til forskning.

Tabel 1.2

Finanslovens bevillinger til forskningsformålet 'almen videnskabelig udvikling' fordelt på hovedområder, mio. kr. (2014 priser), 2010-2014

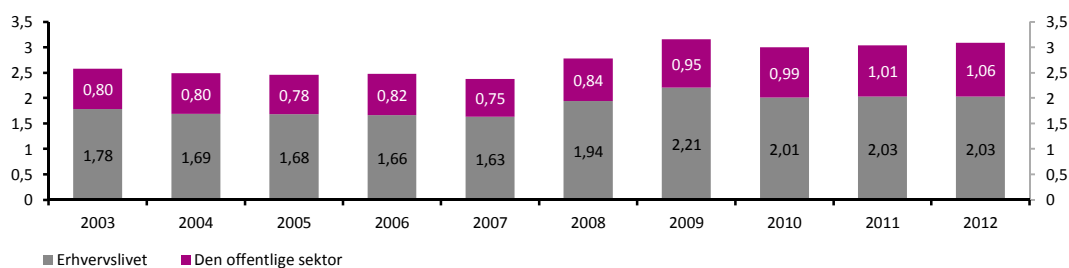
Hovedområde	2010	2011	2012	2013	2014
Humanistisk videnskab	1.324	1.402	1.016	955	1.000
Jordbrugs- og veterinærvidenskab	604	642	579	610	691
Naturvidenskab	1.756	1.838	1.552	1.742	1.862
Samfundsvidenskab	1.053	1.111	1.456	1.446	1.629
Sundhedsvidenskab	1.200	1.294	1.520	1.633	1.731
Teknisk videnskab	1.431	1.527	2.217	2.141	2.087
FoU som ikke kan fordeles	3.040	3.316	3.078	2.819	2.364
I alt	10.766	11.375	11.460	11.345	11.364

Kilde: Danmarks Statistik, www.statistikbanken.dk/foubud1

Fordelingen af midler mellem hovedområderne viser, at teknisk videnskab fortsat er det største hovedområde målt i bevillinger med 2.087 mio. kr. efterfulgt af henholdsvis naturvidenskab og sundhedsvidenskab med 1.862 og 1.731 mio. kr. Fra 2010 til 2014 ses en markant forskydning af midler og blandt andet kan bedre statistikopgørelse være en årsag til at grupperingen 'FoU som ikke kan fordeles' er formindsket markant over årene.

Figur 1.1

Offentlige og private udgifter til forskning og udvikling, pct. af BNP, regnskabstal, 2003-2012

Kilde: Danmarks Statistik, www.statistikbanken.dk/cfabnp, 2012 er foreløbige tal

Figur 1.1 viser andelen af FoU-udgifter i pct. af BNP. Som det fremgår af figuren afholdes 2/3 af de samlede udgifter til forskning og udvikling af erhvervslivet, hvor den offentlige sektor afholder den resterende 1/3. Forholdet har været tæt på konstant i perioden fra 2003-2012.

Ses der på udviklingen, har de samlede udgifter som pct. af BNP været tæt på konstant omkring 2,5 pct. frem til 2007. Herefter ses en stigning, som har stabiliseret sig omkring tre pct. i de seneste tre opgørelser. Regeringens målsætning er at de offentlige og private virksomheder tilsammen skal bruge mindst tre pct. af BNP til forskning og udvikling, hvilket også kaldes barcelonamålsætningen.

1.2 Overordnede nøgletal for de fem forskningsråd og fonde

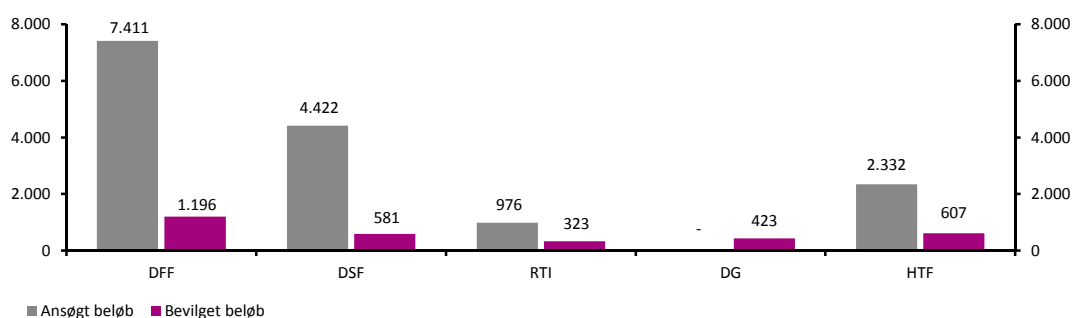
I denne rapport er fokuset udelukkende på de konkurrenceudsatte midler og den del af disse midler, der fordeles via de offentligt finansierede råd og fonde, som er en del af Uddannelses- og Forskningsministeriets ressortområde.

I følgende tabeller og figurer fremgår således centrale nøgletal for de fem offentlige råd og fondes bevillingsvirksomhed: DFF, DSF, RTI, DG og HTF. Bemærk at DG kun indgår i nogle opgørelser, da statistik for fondens ansøgningsrunde 2013/2014 ikke indgår.

I 2013 modtog DFF ansøgninger for 7.411 mio. kr. og er dermed det råd, der har modtaget ansøgninger for det største samlede beløb. DSF har modtaget ansøgninger for 4.422 mio.kr., RTI modtog ansøgninger for 976 mio. kr. og HTF for 2.332 mio. kr.

Figur 1.2

Ansøgt beløb og bevilget beløb, fordelt på råd/fond, mio. kr., 2013

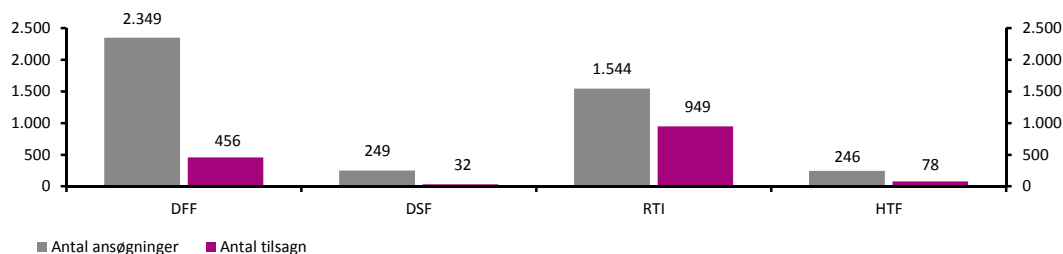

Note: For RTI er medtaget udvalgte ordninger, ligesom enkelte mindre DSF-ordninger er udeladt, jf. metodekapitlet og appendiks. Tværgående ordninger indgår ikke i ovenstående opgørelse. Tallet for DG er det faktiske udelte beløb og ikke det enkelte års bevillinger. For DSF og HTF indgår ansøgt beløb til fase 1

Ses der på antal ansøgninger, modtog DFF i 2013 størstedelen med i alt 2.349 ansøgninger, hvoraf 456 opnåede tilsagn. Målt på antal tilsagn er det dog RTI, der er størst. RTI modtog 1.544 ansøgninger, hvoraf 949 fik tilsagn. DSF gav tilsagn til 32 ud af 249 ansøgninger, og HTF gav tilsagn til 78 ud af 246 ansøgninger.

Figur 1.3

Antal ansøgninger og tilsagn, fordelt på råd/fond, 2013

Note: For RTI er medtaget udvalgte ordninger, ligesom enkelte mindre DSF-ordninger er udeladt, jf. metodekapitlet og appendiks. Tværgående ordninger indgår ikke i ovenstående opgørelse. For DSF, HTF og FTI's Innovationskonsortier indgår antal ansøgninger til fase 1.

De fem råd og fonde har i 2013 haft forskellige succesrater. Succesraten skal forstås som den gennemsnitlige mulighed for at få bevilget midler. Succesraterne ses i tabel 1.3.

Tabel 1.3

Gennemsnitlige succesrater, fordelt på råd/fond, pct., 2013

	DFF	DSF	RTI	HTF
Succesrate for opnået tilsagn (antal tilsagn/antal ansøgninger)	19	13	61	32
Succesrate for opnået beløb (bevilget beløb/ansøgt beløb)	16	13	33	26

Note: For RTI er medtaget udvalgte ordninger, ligesom enkelte mindre DSF-ordninger er udeladt, jf. metodekapitlet og appendiks. Tværgående ordninger indgår ikke i ovenstående opgørelse.

Succesraterne varierer mellem typen af ansøgninger inden for det enkelte råd og fond, hvilket fremgår af de efterfølgende kapitler

RTI har i 2013 haft de højeste succesrater målt på både antal og beløb med henholdsvis 61 og 33 pct. Det bør bemærkes, at RTI's succesrater blandt andet relaterer sig til virkemidlerne Videnpil og Videnkupon, som fungerer efter et først-til-mølle princip. De næsthøjeste succesrater ses hos HTF, der samlet har succesrater på henholdsvis 32 og 26 pct. Det fordeler sig mellem højteknologiske platforme (5 tilsagn), projekter (39 tilsagn) samt erhvervspostdocs (34 tilsagn).

Tabel 1.4

Gennemsnitlige bevillingsstørrelser, fordelt på råd/fond, mio. kr., 2013

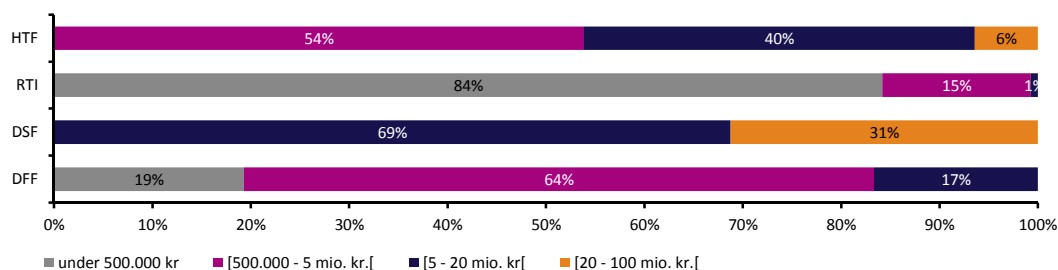
	DFF	DSF	RTI	HTF
Gennemsnitlige bevillingsstørrelser	2,6	18,1	0,3	7,8

Note: For RTI er medtaget udvalgte ordninger, ligesom enkelte mindre DSF-ordninger er udeladt, jf. metodekapitlet og appendiks. Tværgående ordninger indgår ikke i ovenstående opgørelse.

De gennemsnitlige bevillingsstørrelser fra tabel 1.4 understøttes af figur 1.4, hvor procentfordelingen af tilsagn opdeles på beløbsintervaller. 84 pct. af RTI's tilsagn er på under 500.000, mens 83 pct. af DFF's tilsagn er på under 5 mio. kr. 46 pct. af HTF's tilsagn er over 5 mio. kr. Det fremgår ligeledes, at DSF kun har givet bevillinger over 5 mio. kr., hvoraf de 31 pct. er på minimum 20 mio. kr.

Figur 1.4

Procentfordeling af antal tilsagn, fordelt på råd/fond og beløbsintervaller, pct., 2013

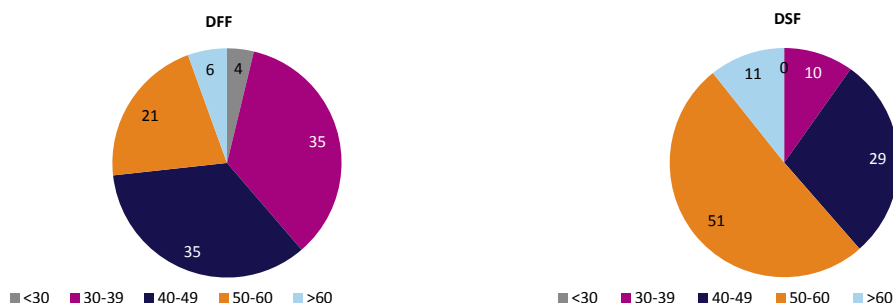
Note: For RTI er medtaget udvalgte ordninger, ligesom enkelte mindre DSF-ordninger er udeladt, jf. metodekapitlet og appendiks. Tværgående ordninger indgår ikke i ovenstående opgørelse.

Figur 1.5 viser fordelingen af bevilget beløb opdelt på hovedansøgers alder for DFF og DSF. Det bør bemærkes, at aldersopdelingen er opgjort på baggrund af hovedansøgers alder ultimo an-

søgningsåret 2013 og at der ofte er flere modtagere af bevillingen end hovedansøger. Figureerne afspejler således ikke de øvrige modtageres aldre, men udelukkende hovedansøgeres.

Figur 1.5

Bevilget beløb fordelt på råd/fond og bevillingsmodtagers alder, pct., 2013

Note: Enkelte mindre DSF-ordninger er udeladt, jf. metodekapitlet og appendiks. Tværgående ordninger indgår ikke i ovenstående opgørelse.

To mindre bevillinger er udeladt af DFF figuren idet de er givet til organisationer.

Af figur 1.5 fremgår det, at 70 pct. af det bevilgede beløb fra DFF er givet til bevillingsmodtagere mellem 30 og 49 år gamle, hvoraf 35 pct. af det bevilgede beløb er tilfaldet bevillingsmodtagere mellem 30 og 39 år. 21 pct. af beløbet er givet til bevillingsmodtagere i aldersgruppen 50-60-årige. Aldersfordelingen for bevillingsmodtagerne for DSF viser, at det bevilgede beløb i 29 pct. af tilfældene er tilfaldet modtagere i aldersgruppen 40-49-årige og i 51 pct. er tilfaldet modtagere mellem 50 og 60 år. Dermed udledes, at DFF bevilger flest midler til forskerne mellem 30-49 år, hvorimod DSF bevilger flest midler til de etablerede forskere i alderen 40-60 år.

Tabel 1.5 giver et overblik over rådernes og fondenes ph.d.- og postdoc-statistik. De varierende opgørelsesmetoder gør det svært at sammenligne tallene direkte, dog giver det et overblik over de vigtigste nøgletal for ph.d.'er og postdoc'er fordelt på DFF, DSF, RTI og HTF.

Tabel 1.5

Ph.d. og postdoc fordelt på råd/fond, 2013

	DFF	DSF	RTI	HTF
Ph.d.-årsværk, årets bevillinger	383	265	-	-
Antal ph.d.-stipendier, årets bevillinger	155	106	120	-
Fuldt finansierede ph.d.-stipendier, årets bevillinger	128	88	-	-
Antal ph.d.-stipendier i alle igangværende bevillinger, ultimo året	-	-	-	282
Postdocårsværk, årets bevillinger	590	168	-	-
Antal Postdocstipendier, årets bevillinger	289	100	-	-
Antal Postdocårsværk i alle igangværende bevillinger, ultimo året	-	-	-	252

Note: Ph.d.-årsværk er for DFF og DSF beregnet ud fra det samlede antal bevilgede måneder, hvor rådet helt eller delvist finansierer stipendiet, divideret med 12. Antal ph.d.-stipendier for DFF og DSF angiver antal helt eller delvist finansierede stipendier fra det pågældende råd. Fuldt finansierede ph.d.-stipendier er beregnet på baggrund af treårige stipendier (dvs. ph.d.-årsværk divideret med 3). Postdocårsværk er beregnet på baggrund af antal bevilgede måneder, hvor rådet helt eller delvist finansierer postdoc, divideret med 12. Antal postdocstipendier angiver antal helt- eller delvist finansierede postdocstipendier for det pågældende råd. DSF medvirker udover de angivne tal til uddannelse af henholdsvis ti antal ph.d.'er og otte antal postdoc'er. Opgørelsen varierer i forhold til sidste år, på grund af sammenlignelighed på tværs af rådene. I Excel-arket tilhørende kapitel 3 ses den gamle opgørelsesmetode for DSF, som er sammenlignelig over årene. Disse tal vil derfor ikke være identiske med tallene i denne tabel. For RTI er kun opgjort antallet af stipendier til ErhvervsPhD.

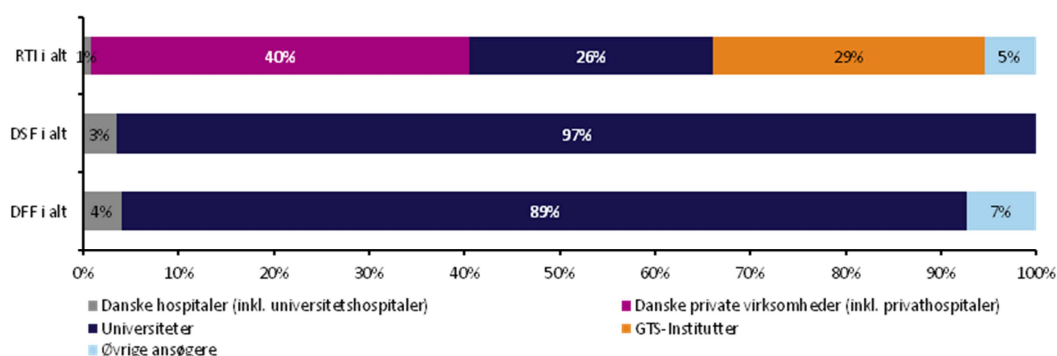
For HTF er opgjort hhv. antallet af ph.d.-stipendier samt antal erhvervsph.d.'er plus traditionelle postdocs i regi af igangværende investeringer uanset bevillingsåret.

Opgørelser er ikke tilgængelige for DG.

Figur 1.6 viser fordelingen af midler fra de tre råd, DFF, DSF og RTI, fordelt på hovedbevillingsmodtagerens institutionstilknytning, dog med undtagelse af RTI, hvor budgettet er delt ud på samtlige tilskudsmodtagende parter. Da rådernes midler i væsentlig omfang fordeles via større virkemidler såsom forskningsprojekter, skal figuren læses med det forbehold, at det kun er hovedbevillingsmodtagerens institutioner, som er opgjort.

Figur 1.6

Bevilget beløb fordelt på råd/fond og institutionstilknytning, pct., 2013

Note: Øvrige ansøgere består af danske private nonprofit-organisationer og -fonde, sektorforskningsinstitutioner, udenlandske modtagere herunder øvrige offentlige institutioner. For andele af ovenstående institutionstilknytninger, henvises til Excel-arkets figur 1.6 A. For RTI er medtaget udvalgte ordninger, ligesom enkelte mindre DSF-ordninger er udeladt, jf. metodekapitlet og appendiks. Tværgående ordninger indgår ikke i ovenstående opgørelse. Bemærk at figuren for DFF og DSF er opgjort efter hovedbevillingsmodtagerens institutionstilknytning, og at der ofte er parter fra en anden type institution, som modtager en del af midlerne fra det enkelte projekt.

Af figur 1.6 fremgår det, at der er væsentlig forskel på, hvilken type af institution bevillingsmodtageren kommer fra på tværs af de tre råd. For RTI gælder det, at det bevilgede beløb i 40 pct. af tilfældene tilfalder bevillingsmodtagere, som kommer fra en privat virksomhed, dog skal det igen nævnes, at opgørelsesmetoderne er forskellige, hvorfor tallene ikke er direkte sammenlignelige på tværs af rådene. Ser man på det bevilgede beløb for DFF og DSF, går størstedelen til bevillingsmodtagere som er ansat ved et af landets otte universiteter.

Tabel 1.6 viser fordelingen af hovedbevillingsmodtagere på de otte danske universiteter. Ligesom figur 1.6 skal tabel 1.6 læses med det forbehold, at det kun er hovedbevillingsmodtagerens institutionstilknytning, der er opgjort.

Tabel 1.6

Bevilget beløb fordelt på råd og universiteter, pct., 2013

	DFF i alt	DSF i alt	RTI i alt
Danmarks Tekniske Universitet	15	39	42
Copenhagen Business School	2	-	3
København Universitet	43	25	19
Aalborg Universitet	6	17	10
Aarhus Universitet	23	19	17
Roskilde Universitet	2	-	2
Syddansk Universitet	8	-	6
IT-Universitetet i København	0	-	-
I alt	100	100	100

Note: For RTI er medtaget udvalgte ordninger, ligesom enkelte mindre DSF-ordninger er udeladt, jf. metodekapitlet og appendiks. Tværgående ordninger indgår ikke i ovenstående opgørelse. Bemærk at figuren for DFF og DSF er opgjørt efter hovedbevillingsmodtagerens institutionstilknytning, og at der ofte er parter fra en anden type institution, som modtager en del af midlerne fra det enkelte projekt.

Af tabellen fremgår det, at for DSF er Danmarks Tekniske Universitet den bevillingsmodtager, som modtager flest midler efterfulgt af Københavns Universitet og Aarhus Universitet. For DFF er Københavns Universitet er den største bevillingsmodtager. For RTI, hvor 26 pct. af bevillingsmodtagerne kommer fra en af landets otte universiteter jf. figur 1.6, er der en større spredning mellem de otte universiteter, dog er Danmarks Tekniske Universitet også her den bevillingsmodtager, som modtager det største beløb. Igen er opgørelsesmetoden ikke identisk, hvorfor en direkte sammenligning ikke kan lade sig gøre på tværs af rådene. Det bevilgede beløb er i tabel 1.6 fordelt på universiteter. Andelen af det samlede bevilget beløb, der går til universiteter er 89 pct., 97 pct. og 26 pct. for henholdsvis DFF, DSF og RTI (se evt. det supplerende Excel-ark for den præcise fordeling).

2. Det Frie Forskningsråd (DFF)

2.1 Om Det Frie Forskningsråd

DFF har til formål at fremme og støtte fri forskning på højeste internationale niveau.

Konkret uddeler DFF forskningsmidler til forskningsaktiviteter inden for og på tværs af alle videnskabelige områder. Midlerne gives til forskningsaktiviteter, der er baseret på forskernes egne initiativer og bidrager til at styrke kvaliteten og internationaliseringen af dansk forskning.

Rådets midler udmøntes gennem åben konkurrence og er ikke på forhånd politisk prioriteret til bestemte forskningsformål. DFF's midler uddeles således til forskere, som ønsker at undersøge og realisere egne forskningsidéer. DFF støtter dermed grundforskning og anvendt forskning i den udstrækning, at forskningen er forskerinitieret.

DFF understøtter desuden forskere gennem programmet Sapere Aude. Målet med programmet er at skabe gode forskningsbetingelser for de mest lovende forskere i Danmark. Programmet består af tre trin: DFF-Forskertalent (trin 1), DFF-Forskningsleder (trin 2) og DFF-Topforsker (trin 3). Sapere Audes trin 1 blev første gang uddelt i 2010. I 2013 blev der uddelt midler på alle tre trin af Sapere Aude-programmet.

DFF-Forskertalent blev i tidligere år uddelt under navnet DFF-Ung Eliteforsker.

DFF består af fem faglige råd og en bestyrelse. Samlet har rådene 75 medlemmer, som alle er anerkendte, aktive forskere og udpeget af ministeren i deres personlige egenskab. Bestyrelsen består af ni medlemmer, der samler de faglige råd og bistår rådene i den forskningsfaglige rådgivning. De faglige råd har bevillingskompetencen og behandler ansøgninger, der indkommer efter opslag. Udover at udvikle de overordnede linjer for rådet som helhed fastsætter bestyrelsen bevillingsrammerne for de faglige råd og rådgiver bl.a. uddannelses- og forskningsministeren, regeringen og folketinget.

DFF indgår i en stribe internationale samarbejder både på globalt og europæisk plan. Dette arbejde sikrer international koordinering af initiativer og hjemtagning af midler fra europæiske puljer til gavn for forskere i Danmark.

2.2 De fem faglige forskningsråd

DFF består af følgende faglige råd:

Det Frie Forskningsråd | Kultur og Kommunikation (FKK)

FKK dækker forskning inden for alle grene af kultur, æstetik, sprog, historie- og erkendelsesfag, herunder psykologi og pædagogik. Rådet består af 12 anerkendte forskere.

Det Frie Forskningsråd | Natur og Univers (FNU)

FNU dækker alle aspekter af forskning rettet mod grundvidenskabelige spørgsmål inden for naturvidenskab, datalogi og matematik, som har et erkendelsesmæssigt, men ikke nødvendigvis anvendelsesmæssigt, sigte. Rådet består af 15 anerkendte forskere.

Det Frie Forskningsråd | Samfund og Erhverv (FSE)

FSE dækker forskning inden for økonomi, sociologi, politologi og retsvidenskab samt forskning inden for tværgående områder som udviklingsforskning, kønsforskning og kulturgeografi. Rådet består af 12 anerkendte forskere.

Det Frie Forskningsråd | Sundhed og Sygdom (FSS)

FSS dækker alle aspekter af såvel grundvidenskabelig som klinisk og samfundsmedicinsk forskning i menneskers sundhed og sygdom. Rådet består af 18 anerkendte forskere.

Det Frie Forskningsråd | Teknologi og Produktion (FTP)

FTP dækker forskning inden for teknologi og produktion, der har et anvendelsesperspektiv og er rettet mod løsning af problemer eller mod nye måder at dække samfundets behov. Rådet består af 18 anerkendte forskere.

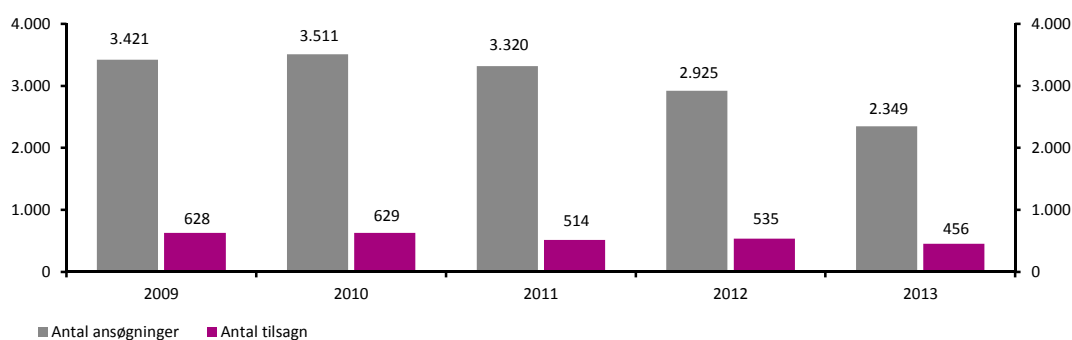
Udover de fagopdelte råd opereres der med et matrixudvalg, som koordinerer tværfaglige ansøgninger på tværs af de faglige råd.

2.3 Det Frie Forskningsråd i tal 2013

I de nedenstående figurer fremgår de mest centrale nøgletal om DFF's bevillingsvirksomhed.

Figur 2.1

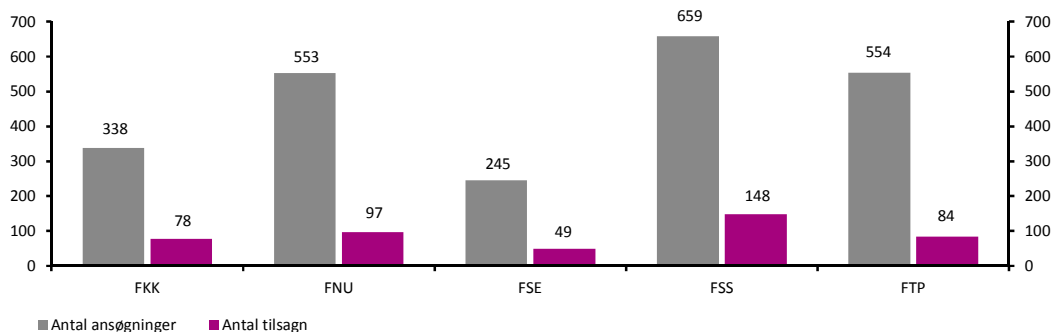
Antal ansøgninger og tilsagn i Det Frie Forskningsråd, 2009-2013

DFF afgjorde i 2013 2.349 ansøgninger, hvoraf 456 opnåede tilsagn. Sammenholdt med 2012 er antal ansøgninger faldet markant grundet en ændret ansøgningsprocedure ved ansøgning af flere råd. Antallet af tilsagn er i 2013 også faldet, hvilket er en tendens, der ses siden 2009, bortset fra 2012. Det stagnerende antal tilsagn skal dels ses i sammenhæng med færre ansøgninger, men samtidig er bevillingernes størrelse steget, som det fremgår af figur 2.5.

Figur 2.2

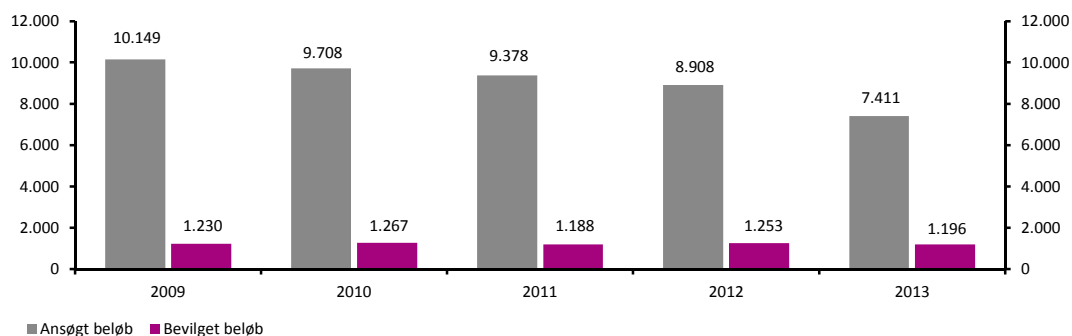
Antal ansøgninger og tilsagn i Det Frie Forskningsråd, fordelt på faglige forskningsråd, 2013

Antallet af ansøgninger til hvert af de fem faglige forskningsråd i 2013 spænder mellem 245 for FSE og 659 for FSS. FSS er dermed, målt på ansøgninger og tilsagn, det største forskningsråd jf. figur 2.2.

Figur 2.3

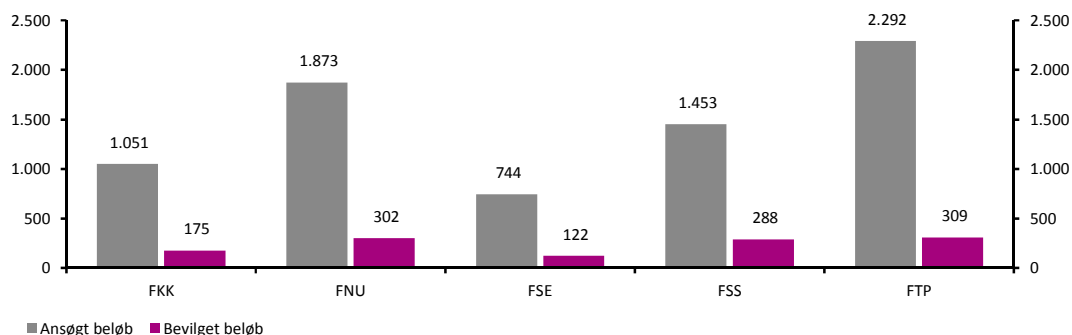
Ansøgt beløb og bevilget beløb i Det Frie Forskningsråd, mio. kr. (løbende priser), 2009-2013

I figur 2.3 ses opgørelsen over ansøgt beløb og bevilget beløb for perioden 2009-2013 (løbende priser). I 2013 blev der i alt ansøgt om 7.411 mio. kr., mens det samlede bevilgede beløb for hele DFF var på i alt 1.196 mio. kr.

Figur 2.4

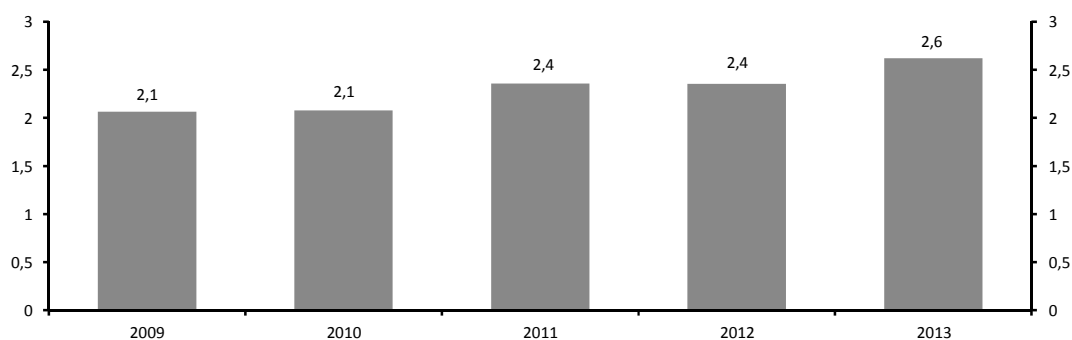
Ansøgt beløb og bevilget beløb i Det Frie Forskningsråd, fordelt på faglige forskningsråd, mio. kr., 2013

Af figur 2.2 fremgik det, at FSS er det største faglige forskningsråd målt på antallet af ansøgnin-
ger og tilsagn. I figur 2.4 fremgår det dog, at FTP er det største faglige forskningsråd målt på
ansøgt beløb og bevilget beløb. FSS, FTP og FNU ligger tæt, når der ses på bevilget beløb.

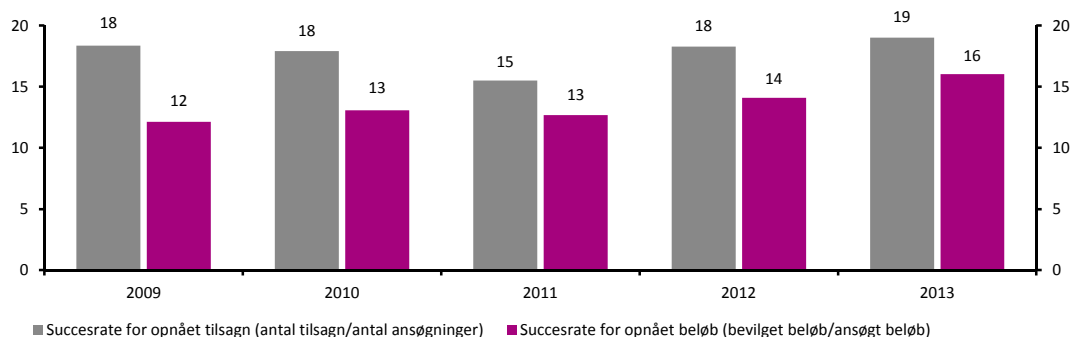
Figur 2.5

Gennemsnitlige bevillingsstørrelser i Det Frie Forskningsråd, mio. kr. (omregnet til 2013 priser), 2009-
2013

Af figur 2.1 fremgik det, at antallet af tilsagn i perioden 2009-2013 er faldet fra 628 til 456, men
at det samlede bevilgede beløb ikke er faldet tilsvarende, jf. figur 2.3. Dette kan ses i sammen-
hæng med figur 2.5, hvoraf det fremgår, at den gennemsnitlige bevillingsstørrelse er steget mar-
kant i samme periode. Således viser tallene, at DFF de senere år har bevæget sig hen imod at
give færre, men større bevillinger.

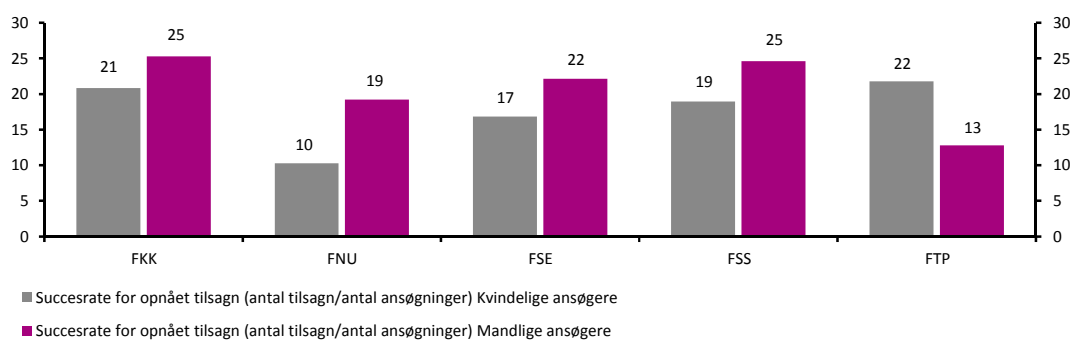
Figur 2.6
Gennemsnitlige succesrater i Det Frie Forskningsråd, pct., 2009-2013

De færre, men større bevillinger sammenholdt med et lidt færre antal af ansøgninger (set over perioden 2009-2013) betyder, at succesraten for opnået tilsagn i 2013 er på sit højeste i perioden.

I figur 2.7 og 2.8 ses succesrater for opnået tilsagn og opnået beløb fordelt på køn.

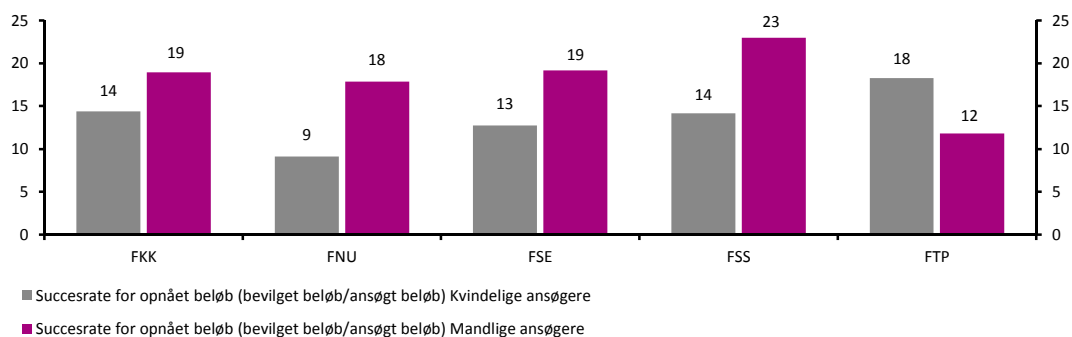
Figur 2.7
Gennemsnitlige succesrater for opnået tilsagn, fordelt på faglige forskningsråd og køn, pct. 2013

Ser man på succesraten fordelt på køn for opnået tilsagn i figur 2.7, ses det, at succesraten for opnået tilsagn er væsentligt højere for mandlige ansøgere i størstedelen af de faglige råd. Dog er der kun en forskel på mænd og kvinder på 2 pct. point, når der ses på det samlede DFF.

Figur 2.8

Gennemsnitlige succesrater for opnået beløb, fordelt på faglige forskningsråd og køn, pct., 2013

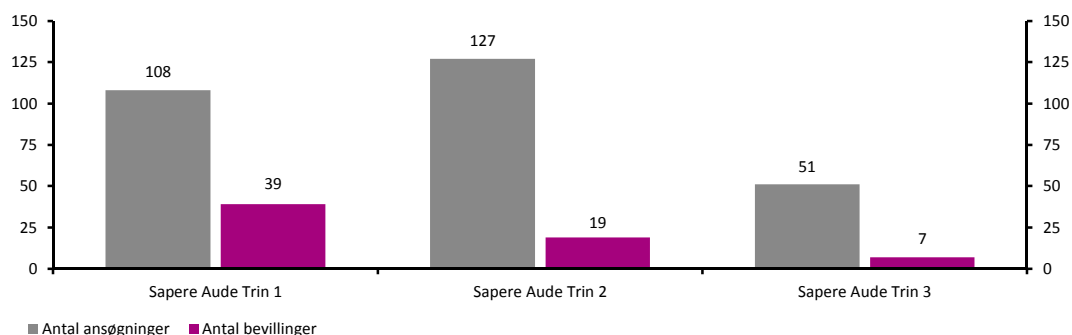

Det samme billede gør sig gældende for de gennemsnitlige succesrater for opnået beløb fordelt på køn. Den mest markante forskel er, at for FNU ligger mændene dobbelt så højt, hvor det derimod er kvinderne, der ligger væsentligt højere end mændene for FTP.

De to næste figurer viser opgørelser over Sapere Aude. Målet med programmet er at skabe gode forskningsbetingelser for de mest lovende forskere i Danmark. Programmet begyndte tilbage i år 2010. Der er fra og med 2012 fordelt midler på alle tre trin i Sapere Aude-programmet.

Figur 2.9

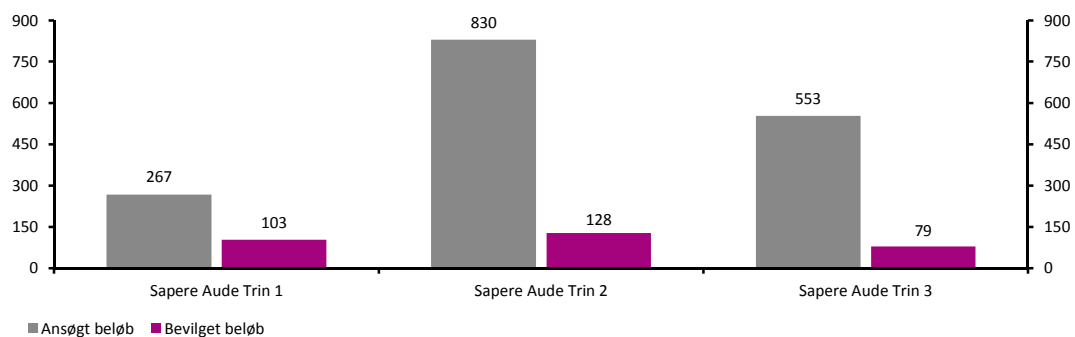
Antal ansøgninger og tilsagn i Det Frie Forskningsråd, fordelt på Sapere Aude trin, 2013

Som det fremgår af figuren, har DFF modtaget i alt 108 ansøgninger på trin et, DFF-forskertalent, 127 ansøgninger på trin to, DFF-forskningsleder, og på det sidste trin, DFF-topforsker, har i alt 51 ansøgt. Tilsvarende har henholdsvis 39, 19 og 7 opnået tilsagn på de respektive trin. Tallene ligger lavere end sidste år.

Figur 2.10

Ansøgt og bevilget beløb i Det Frie Forskningsråd, fordelt på Sapere Aude trin, mio. kr., 2013

Af figur 2.10 fremgår det, at der er søgt om henholdsvis 267, 830 og 553 mio. kr. på de tre trin. Samlet er der bevilget 310 mio. kr., hvilket er lidt lavere end sidste års bevilgede beløb på 332 mio. kr.

3. Det Strategiske Forskningsråd (DSF)

3.1 Om Det Strategiske Forskningsråd

DSF blev oprettet den 1. januar 2004 og støtter forskning inden for politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder. DSF er nedlagt med udgangen af marts måned og strategisk forskning indgår i InnovationsFonden på lige fod med teknologiudvikling og innovation. Rådet har over perioden 2004-2013 givet bevillinger på ca. 6,5 mia. kr. til ca. 480 større og længerevarende forskningssatsninger. Ud over DSF's bidrag har de støttede aktiviteter inkluderet finansiering fra anden side på ca. 4,4 mia. kr., hvilket bringer totalbudgetterne for de støttede aktiviteter op på ca. 10,8 mia. kr. Tallene inkluderer ikke en række mindre bevillinger under specielle programmer, der traditionelt ikke har været inkluderet i opgørelserne i Tal om forskning.

DSF har støttet forskning, som kan være drivkraften i den fortsatte udvikling af velstand og velfærd og bidrage til løsningen af væsentlige udfordringer, som det danske samfund står overfor. Dette kan fx være udfordringer inden for områder som klima, energi, sundhed, uddannelse og velfærd. DSF ønsker dermed at bidrage til at sikre Danmarks position både på kort og på langt sigt som velfærdsmæssig, økonomisk og videnskabelig frontløber i globale sammenhænge.

Rådet har fokuseret på, at forskningen kan bidrage til at skabe løsninger således, at forskningen kan nyttiggøres i bred forstand. Det kan f.eks. ske ved, at forskningen skaber grundlag for efterfølgende innovation i den private eller offentlige sektor, danner grundlag for ny forskning eller skaber et bedre videngrundlag for politikere og andre, der træffer beslutninger af stor samfundsmæssig betydning. Den strategiske forskning kan dermed både være grundlagsskabende og mere anvendelsesorienteret.

DSF har lagt vægt på, at forskningen udføres i et interdisciplinært samspil mellem forskellige faglige forskningsområder. Rådets bevillinger rummer som oftest sådant interdisciplinært samarbejde, og en meget stor del af de igangværende projekter i rådet går på tværs af videnskabelige fagområder.

Rådet har desuden prioriteret, at forskningen udføres i et tæt samspil mellem både offentlige og private brugere. Der var i 2013 privat deltagelse i hovedparten af rådets bevillinger. Det har desuden været rådets ønske, at bevillingerne kan fremme alliancer mellem danske forskere og de bedste internationale forskere, både i de traditionelt forskningsstærke lande og i de nye vækstlande. Der var i 2013 aktiv international deltagelse i hovedparten af rådets bevillinger.

DSF har også prioriteret formidlingen af forskningsresultaterne, både til den brede offentlighed og til andre forskere, højt. Det indgår som et vigtigt fokuspunkt i opfølgningen på givne bevillinger.

Endelig har rådet lagt vægt på den kompetente ledelse af de støttede forskningsaktiviteter, og at der foregår en aktiv opfølgning på aktiviteterne udvikling relateret til DSF's tre overordnede kvalitetskriterier: forskningsrelevans, forskningens effekt og forskningshøjden. DSF's programkomiteer foretager derfor en aktiv forskningsfaglig opfølgning på hver enkelt bevilling.

DSF er nedlagt med udgangen af marts 2014. DSF's bestyrelse bestod i 2013 af 9 medlemmer, som er anerkendte forskere samt forskningskyndige, der repræsenterer brugerinteresser. Bestyrelsens medlemmer var udpeget i deres personlige egenskab af uddannelses- og forskningsministeren. Bestyrelsen gav forskningsfaglig rådgivning til uddannelses- og forskningsministeren, Folketinget og regeringen. Rådet bidrog også til at opøge nye forskningstendenser.

3.2 Programkomiteer

Bestyrelsen nedsætter i 2013 et antal programkomiteer svarende til de temaer, der er afsat penge til på finansloven, og udstak de overordnede retningslinjer for programkomiteernes udmøntning af midlerne. Bestyrelsen har alene udmøntningskompetence i relation til SPIR.

DSF bestod i 2013 af en bestyrelse, og seks programkomiteer og et programudvalg:

- Programkomiteen for Sundhed, Fødevarer og Velfærd (SFV)
- Programkomiteen for Bæredygtig Energi og Miljø (BENMI)
- Programkomiteen for Strategiske Vækstteknologier (VÆKST)
- Programkomiteen for Individ, Sygdom og Samfund (INDI)
- Programkomiteen for Transport og Infrastruktur (TRAN)
- Programkomiteen for Fred og Konflikt (FRED)
- Programudvalget for Uddannelse og Kreativitet (UKR)

Programkomiteen for Sundhed, Fødevarer og Velfærd (SFV)

Programkomiteen uddelte midler for første gang i 2004. Programkomiteen havde i 2013 ni medlemmer, som er anerkendte danske og internationale forskere. Komiteen udmøntede i 2013 midler inden for følgende forskningstemaer: "Sammenhængen mellem fødevarer, sundhed, og livsstil" og "Fødevarer". Desuden udmøntede komiteen midler til dansk-brasiliansk forskningssamarbejde inden for temaet "Food Science".

Programkomiteen for Bæredygtig Energi og Miljø (BENMI)

Programkomiteen uddelte midler for første gang i 2004. Programkomiteen havde i 2013 ni medlemmer, som er anerkendte danske og internationale forskere. Komiteen udmøntede i 2013 midler inden for følgende forskningstemaer: "Energi og miljø – Fremtidens energiteknologier og -systemer" og "Miljøteknologi". Desuden udmøntede komiteen midler til dansk-kinesisk forskningssamarbejde inden for temaet "Sustainable and renewable energy" samt til dansk-koreansk forskningssamarbejde inden for temaet "Environmental friendly bioenergy production and energy carriers and conversion".

Programkomiteen for Strategiske Vækstteknologier (VÆKST)

Programkomiteen uddelte midler for første gang i 2004. Programkomiteen havde i 2013 syv medlemmer, som er anerkendte danske og internationale forskere. Komiteen udmøntede i 2013 midler inden for forskningstemaerne: "Nanoteknologi, bioteknologi og informations- og kommunikationsteknologi".

Programkomiteen for Individ, Sygdom og Samfund (INDI)

Programkomiteen uddelte midler for første gang i 2008. Programkomiteen havde i 2013 ni medlemmer, som er anerkendte danske og internationale forskere. Komiteen udmøntede i 2013

midler inden for forskningstemaet: ”Sundhedsforskning”. Desuden udmøntede komiteen midler til dansk-indisk forskningssamarbejde inden for temaet ”Health Science Biotechnology”.

Programkomiteen for Transport og Infrastruktur (TRAN)

Programkomiteen uddelte midler for første gang i 2008. Programkomiteen havde i 2013 fem medlemmer, som er anerkendte danske og internationale forskere. Komiteen udmøntede i 2013, gennem et fælles opslag med EUDP (Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram), midler inden for forskningstemaet: ”Energieffektiv transport”.

Programkomiteen for Fred og Konflikt (FRED)

Programkomiteen uddelte midler for første gang i 2012. Programkomiteen havde i 2013 fire medlemmer, som er anerkendte danske og internationale forskere. Komiteen opslug ikke strategiske forskningsmidler i 2013 og indgår derfor ikke i statistikken.

Programudvalget for Uddannelse og Kreativitet (UKR)

Programudvalget blev etableret i 2013 og uddeler ikke midler, men forestår opfølgningen på de bevillinger, der er givet af de tidligere programkomiteer: Programkomiteen for det kreative og innovative samfund (2006-2009), Programkomiteen for uddannelse og kompetenceudvikling (2008-2009) og Programkomiteen for uddannelse og kreativitet (2010-2012). Programudvalget havde i 2013 tre medlemmer, som er anerkendte danske og internationale forskere.

3.3 Det Strategiske Forskningsråd i tal 2013

I de følgende tabeller og figurer følger de mest centrale tal for DSF.

Tabel 3.1 viser det samlede antal tilsagn og bevilget beløb i DSF for bevillingsåret 2013.

Tabel 3.1

Antal tilsagn og bevilget beløb i Det Strategiske Forskningsråd, fordelt på programkomiteer og øvrige aktiviteter, mio. kr., 2013

Råd/Program	Antal tilsagn	Bevilget Beløb
BENMI	14	301
SFV	9	147
INDI	2	38
VÆKST	5	80
TRAN	2	15
SPIR	1	39
Dansk-brasiliansk samarbejde	2	8
Dansk-indisk samarbejde	2	10
Dansk-kinesisk samarbejde	2	10
Dansk-koreansk samarbejde	2	11
BONUS, ERA-net og JPI	23	40
DSF i alt	64	724

Note: SPIR-bevillingen er udmøntet af bestyrelsen for DSF i samarbejde med Rådet for Teknologi og Innovation (RTI). Tabellen rummer alene det bevilgede beløb fra DSF, som SPIR-bevillingen rummede. Jf. omtalen i kapitlet om SPIR. Bevillingerne for TRAN er udmøntet af DSF i samarbejde med EUDP. Tabellen rummer alene det bevilgede beløb fra DSF.

I alt har DSF givet 64 tilsagn for i alt 724 mio. kr. Ud af disse 64 tilsagn er en bevilling på knap 39 mio. kr. gået til ét SPIR projekt i samarbejde med RTI. 8 bevillinger er gået til bilaterale samarbejder med Kina, Indien, Brasilien og Korea og 32 tilsagn er gået til strategiske forskningscentre, -projekter og alliancer under de fem programkomiteer. De resterende 23 bevillinger er blevet uddelt under de europæiske samarbejder European Research Network (ERA-NET), BONUS og Joint Programming Initiatives (JPI).

Af tabellen fremgår det ligeledes, at BENMI står for den største bevillingsandel med 301 mio. kr. fordelt på 14 sager. BENMI, SFV og INDI har ligeledes udmøntet midler til de bilaterale samarbejdsprogrammer med sammenlagt 39 mio. kr. jf. tabel 3.3.

Det er bevillingspraksis i DSF, at der i et givent finansår kan gives betinget bevillingsbrev på modtagelse af bevillinger i det kommende finansår under forudsætning af, at finansloven vedtages. På denne måde blev der f.eks. allerede i 2012 truffet beslutning om nogle af finanslovsmidlerne fra finanslov 2013.

Af tabel 3.2 fremgår det bevilgede beløb for DSF i perioden 2011-2013 fordelt på beslutnings- og finanslovsår.

Tabel 3.2

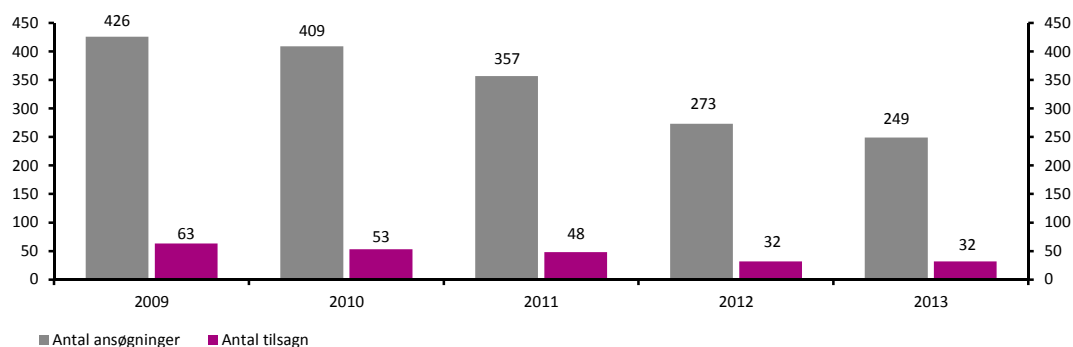
Bevilget beløb i Det Strategiske Forskningsråd fordelt på finanslov, mio. kr., 2013

		Beslutningsår		
		2011	2012	2013
Finanslovsår	2011	595	-	-
	2012	205	482	-
	2013	-	60	581
	2014	-	-	-
	I alt	800	542	581

I 2013 uddelte DSF midler for 581 mio. kr. igennem de fem programkomiteer. Det fremgår, at der i 2013 ikke er truffet beslutning om bevillinger knyttet til finansloven for 2014.

Figur 3.1

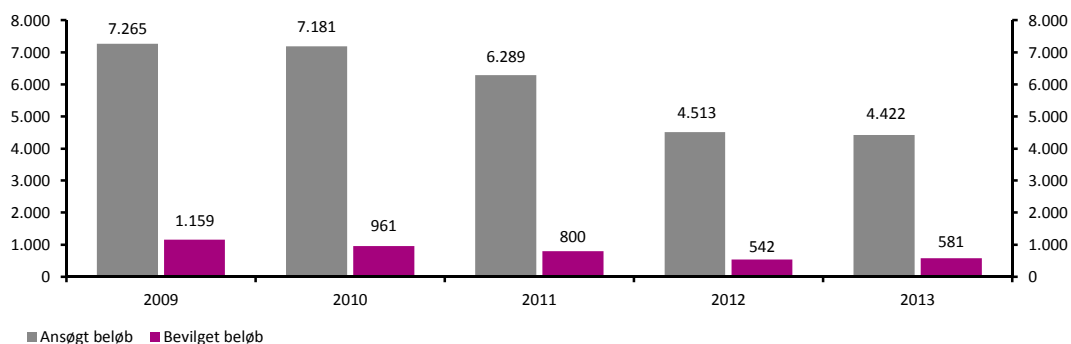
Antal ansøgninger (fase 1) og tilsagn i Det Strategiske Forskningsråd, 2009-2013

Af figur 3.1 fremgår det, at DSF i 2013 modtog 249 ansøgninger, hvoraf der blev givet tilsagn til 32. Antallet af tilsagn er over hele perioden fra 2009-2013 faldet fra 63 til 32 og tilsvarende er antallet af ansøgninger faldet.

Figur 3.2

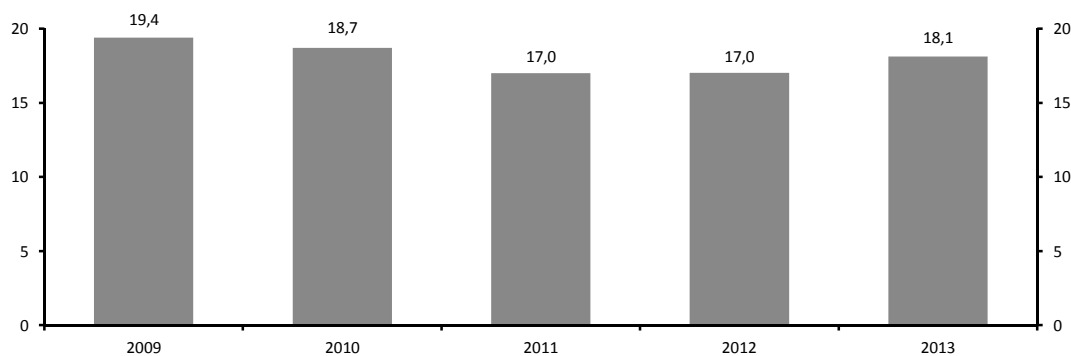
Ansøgt beløb (fase 1) og bevilget beløb i Det Strategiske Forskningsråd, mio. kr., 2009-2013

Af figur 3.2 fremgår det, at der blev bevilget 581 mio. kr. i 2013 ud af de i alt 4.422 mio. kr. der blev ansøgt om. Dermed er der tale om et lille fald i ansøgt beløb. Det ansøgte beløb har, ligesom rådets samlede bevillinger, været faldende over den femårige periode, det samme gør sig gældende frem til 2012 for det bevilgede beløb, hvor der herefter, i 2013, er tale om en lille stigning fra 542 til 581 mio. kr.

Figur 3.3

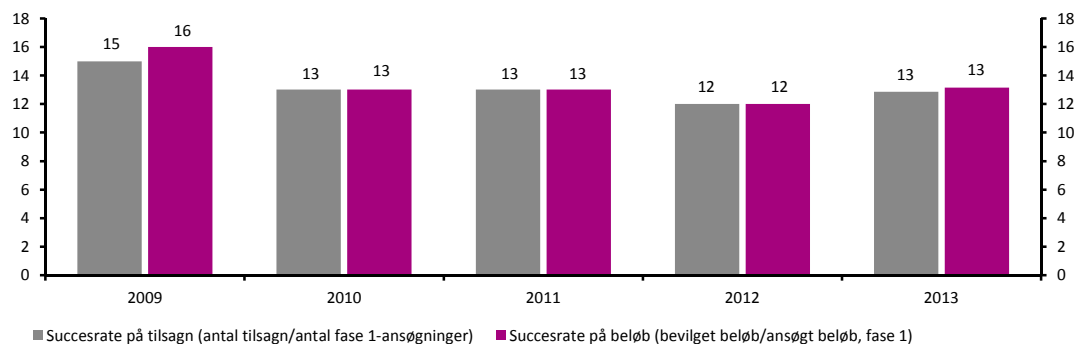
Gennemsnitlige bevillingsstørrelser i Det Strategiske Forskningsråd, mio. kr. (omregnet til 2013 priser), 2009-2013

Figur 3.3 viser, at den gennemsnitlige bevillingsstørrelse er steget efter en periode fra 2011-2012 hvor niveauet har været konstant på 17 mio. kr. I 2013 ligger det gennemsnitlige bevilgede beløb på 18,1 mio. kr. per bevilling.

Figur 3.4

Gennemsnitlige succesrater i Det Strategiske Forskningsråd, i pct., 2009-2013

I 2013 er succesraten både på antal tilsagn og bevilget beløb på ca. 13 pct. Ser man over hele perioden har succesraten været forholdsvis stabil de seneste fire år med et mindre fald i 2012. Succesraterne i 2009 lå en anelse højere.

Bilaterale samarbejdsprogrammer

De bilaterale samarbejdsprogrammer med hhv. Indien, Brasilien, Korea og Kina skal ses som et led i realisering af DSF's målsætning om, at fremme det internationale samarbejde. DSF samarbejder med Kina om forskningen indenfor "sustainable and renewable energy", med Korea om forskning inden for "sustainable and renewable energy and environment", med Indien om "health science biotechnology" og med Brasilien om "food science".

Af tabel 3.3 fremgår, at der i alt blev ansøgt om 213 mio. kr. under de bilaterale programmer og, at der blev givet bevillinger til de danske parter i samarbejdsprojekterne på 39 mio. kr.

Tabel 3.3

Ansøgt beløb og bevilget beløb i bilaterale samarbejdsprogrammer i Det Strategiske Forskningsråd, fordelt på programkomiteer, mio. kr., 2013

Samarbejde		BENMI	SFV	INDI	DSF i alt
Indien	Ansøgt beløb			79	79
	Bevilget beløb			10	10
Brasilien	Ansøgt beløb		38		38
	Bevilget beløb		8		8
Kina	Ansøgt beløb	71			71
	Bevilget beløb	10			10
Korea	Ansøgt beløb	24			24
	Bevilget beløb	11			11
I alt ansøgt beløb		95	38	79	213
I alt bevilget beløb		21	8	10	39

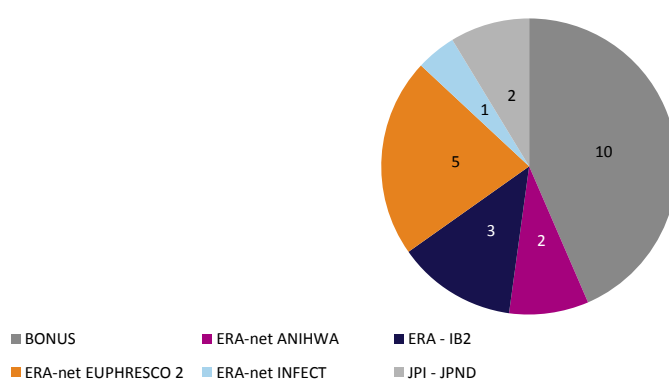
Tværeuropæiske programmer

Joint Programming Initiatives (JPI), BONUS og European Research Network (ERA-NET) er tværeuropæiske programmer, som DSF deltager i. Forskningen fokuserer på væsentlige samfundsmæssige udfordringer og initiativer, der koordinerer fælleseuropæiske forskningssamarbejder.

Figur 3.5 viser fordelingen af tilsagn på de seks forskellige tværeuropæiske programmer. De i alt 23 tilsagn beløber sig til i alt 40 mio. kr.

Figur 3.5

Antal tilsagn fra Det Strategiske Forskningsråd til dansk deltagelse i tværeuropæiske programmer (ERA-net og JPI), 2013

4. Strategy Platforms for Innovation and Research (SPIR)

4.1 Om SPIR

DSF og RTI gennemførte i 2013 endnu et koordineret udbud, hvis sigte var at etablere en større og langvarig strategisk forsknings- og innovationsplatform - Strategic Platform for Innovation and Research (SPIR). Denne gang inden for temaet ”Fremtidens produktionssystemer”.

Intentionen er at udvikle en samarbejdsmodel, hvor erhvervslivet og virksomhederne i højere grad deltager i både planlægning og udførelse af platformenes forsknings- og innovationsaktiviteter.

Ansøgningerne blev behandlet af bestyrelsen for DSF og RTI i fællesskab.

4.2 SPIR i tal

I de tre tabeller neden for fremgår de mest centrale nøgletal for initiativet SPIR

Tabel 4.1

Antal ansøgninger og tilsagn til SPIR, 2013

	Antal
Antal fase 1 ansøgninger	1
Antal fase 2 ansøgninger	1
Antal bevillinger	1

Som det fremgår af figur 4.1 var der én ansøgning som ledte til én bevilling under initiativet SPIR.

Tabel 4.2

Ansøgt beløb og bevilget beløb til SPIR, i mio. kr., 2013

	Beløb
Ansøgt beløb i fase 1	64
Ansøgt beløb i fase 2	64
Bevilget beløb i alt	64

Af tabel 4.2 fremgår det tilsvarende, at det ansøgte beløb både i fase 1 og fase 2 er lig det endelige bevilgede beløb. Dette er i overensstemmelse med, at det af opslaget fremgik, at en evt. bevilling ville udgøre op til 64 mio. kr. Nedenstående tabel 4.3 viser hvordan de 64 mio. er finansieret via de to råd: DSF og RTI.

Tabel 4.3

Bevilget beløb til SPIR fordelt på finansieringskilde, i mio. kr., 2013

	Beløb
Andel fra DSF	39
Andel fra RTI	25
Bevilget beløb i alt	64

5. Rådet for Teknologi og Innovation (RTI)

5.1 Om Rådet for Teknologi og Innovation

RTI er nedlagt med udgangen af marts måned og innovation indgår i InnovationsFonden på lige fod med teknologiudvikling og strategisk forskning.

RTI's hovedformål var at fremme vækst og innovation i dansk erhvervsliv. Rådet havde to hovedopgaver:

1. Rådet som rådgiver:

Rådet havde en rolle som rådgiver for uddannelses- og forskningsministeren – og dermed regeringen – om den danske innovationspolitik. Rådet skulle rådgive ministeren om, hvordan denne bedst tilrettelagde og udviklede indsatsen inden for forskning, udvikling og innovation til gavn for den fremtidige vækst i erhvervslivet. Rådet løftede blandt andet opgaven ved at gennemføre evalueringer og analyser af centrale aspekter ved virksomheders forsknings- og innovationsindsats.

2. Rådet som bevillingsgiver:

Rådet havde en rolle som bevillingsgiver på de innovationsprogrammer som uddannelses- og forskningsministeren havde uddelegeret til rådet, hvoraf nogle af dem beskrives i denne publikation. Rådet løftede denne opgave ved at fastsætte de nærmere retningslinjer for uddelingen af midler under de enkelte programmer, ved at behandle ansøgninger og ved at følge op på de bevillinger, som rådet havde givet.

Rammerne for rådets arbejde findes i Lov om Teknologi og Innovation.

Rådet havde en formand og otte medlemmer. Rådet valgte selv en næstformand.

Rådet havde samlet sit arbejde i 4 indsatsområder, der tilsammen dækkede de programmer rådet var bevillingsgiver på:

- Samspil mellem virksomheder og videninstitutioner
- Højtuddannede i virksomheder
- Teknologisk service
- Kommercialisering af forskning.

Rådets mission var overordnet at:

- Fremme udviklingen af teknologi, ny viden og anvendt forskning i nettet af Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter (GTS)
- Skabe gode rammer for samarbejde, vidensspredning og videndeling mellem virksomheder og videninstitutioner gennem innovationsprojekter og netværk
- Fremme kommercialisering og udnyttelse af offentlig viden og forskning

5.2 Rådet for Teknologi og Innovation i tal 2013

Tabel 5.1 viser en oversigt over RTI's bevillingsvirksomhed i 2013.

Tabel 5.1

Samlet bevillingsoversigt for alle RTI's virkemidler, mio. kr., 2013

	Bevilget beløb
Innovationsnetværk	89
SPIR	25
Innovationskonsortier	84
Videnkupon	41
Udvidet Videnkupon	21
Internationale virkemidler	30
ErhvervsPhD	120
Videnpilot	57
Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter (GTS)	304
Innovationsmiljøer	236
RTI i alt	1.007

Note: SPIR-bevillingen er udmøntet af RTI og DSF i et samarbejde. Tabellen rummer alene RTI's andel. Mindre særlige ordninger, såsom EUopSTART, indgår ikke i bevillingsoversigten.

Som det fremgår af Tabel 5.1, uddelte RTI samlet godt 1 mia. kr. i 2013. Godt 1/3 af disse midler gik til GTS. GTS-institutterne har alle til formål at opbygge teknologiske kompetencer og serviceydelser og stille dem til rådighed for dansk erhvervsliv på kommercielle vilkår. Målet er at skabe flere innovative og konkurrencedygtige danske virksomheder.

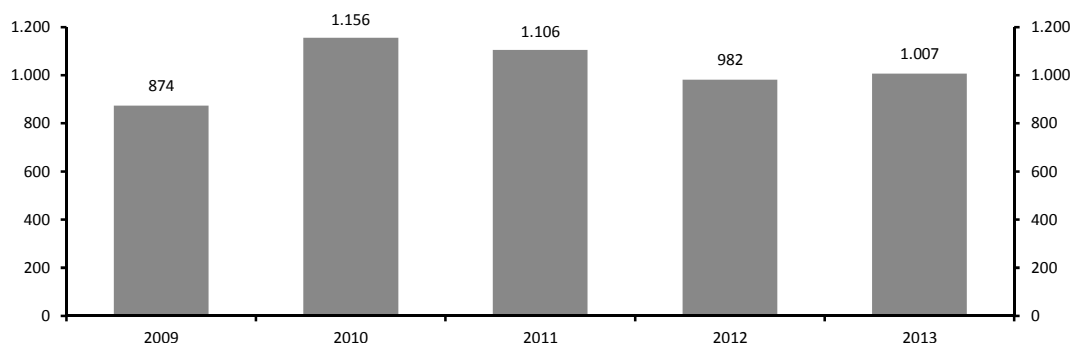
Innovationsmiljøerne var i 2013 det næststørste virkemiddel under RTI, målt på bevilget beløb, og der blev således givet tilsagn på samlet 236 mio. kr. i 2013. Dette virkemiddel har til formål at hjælpe forskere og videnbaserede iværksættere med at starte egen virksomhed.

ErhvervsPhD-ordningen, som er det tredjestørste virkemiddel målt på bevilget beløb, giver støtte til et treårigt erhvervsrettet ph.d.-projekt, hvor den studerende både ansættes i en privat virksomhed og indskrives på et universitet. I 2013 blev der givet 120 mio. kr. i tilsagn under denne ordning (se også figur 5.4).

Figur 5.1 viser de seneste fem års udvikling i bevilget beløb i RTI.

Figur 5.1

Bevilget beløb i Rådet for Teknologi og Innovation, mio. kr., 2009-2013

Som det fremgår af figur 5.1 har det bevilgede beløb ligget mellem 874 mio. kr. og 1.156 mio. kr. den seneste femårige periode. I 2013 blev der bevilget 1.007 mio. kr., hvilket overstiger sidste års beløb på 982 mio. kr.

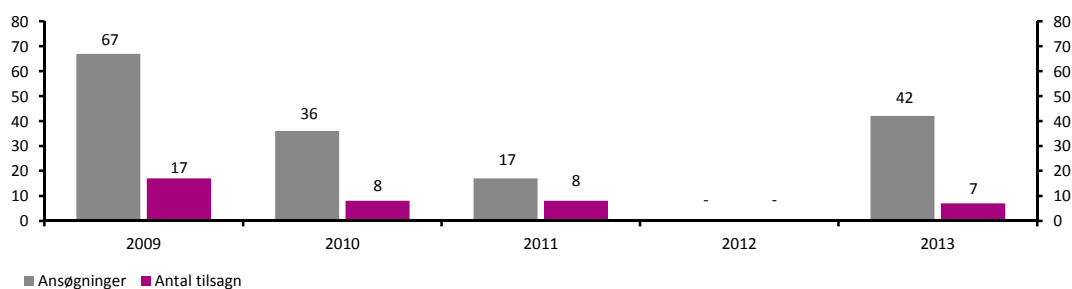
De følgende figurer omfatter kun udvalgte ordninger under RTI: Innovationskonsortier, Videnpilot, ErhvervsPhD, Videnkupon, Udvidet Videnkupon og samt en række internationale virkemidler som finansieres af RTI. Innovationsnetværk, GTS og Innovationsmiljøer er ikke medtaget i den følgende statistik, da virkemidlernes ansøgnings- og bevillingsprocedure ikke er sammenlignelige med de andre råds- og fondsprocedurer.

Innovationskonsortier

Et innovationskonsortium gennemfører et fælles projekt, som skal udvikle og modne forskningsbaseret viden med relevans for danske virksomheders forretningsudvikling og for løsning af en eller flere samfundsmæssige udfordringer. Konsortierne består af forskningsinstitutioner, virksomheder og vidensspredningsparter (typisk et GTS-institut), der i fællesskab udvikler en viden eller teknologi som spredes til en større gruppe af danske virksomheder.

Figur 5.2

Antal ansøgninger og tilsagn til Innovationskonsortier, 2009-2013

Note: Innovationskonsortier havde ikke ansøgningsrunde i 2012

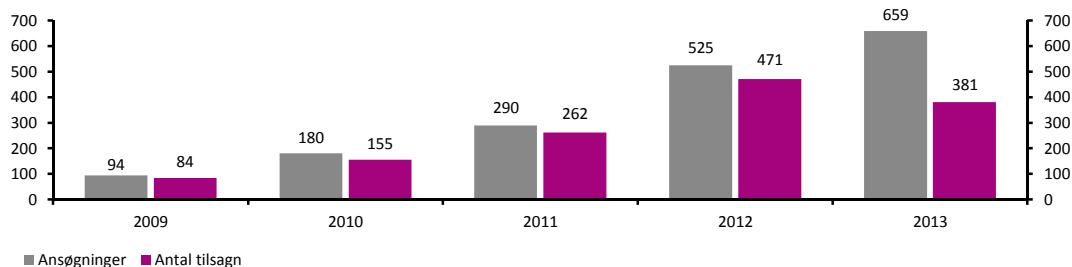
Figur 5.2 viser, at RTI i 2013 modtog 42 ansøgninger og gav tilsagn til syv nye innovationskonsortier. Tilsammen yder RTI en samlet medfinansiering på 84 mio. kr., jf. tabel 5.1, til de syv Innovationskonsortier.

Videnpilot

Videnpilot er et tilbud til små og mellemstore virksomheder (SMV'er) om tilskud til ansættelse af en højtuddannet medarbejder svarende til bachelor niveau eller højere. Formålet er at få flere akademikere ud i virksomheder, der ikke har erfaring med at ansætte højtuddannede medarbejdere. Virksomheder med 2 til 100 ansatte kan få et tilskud på 12.500 kr. om måneden i 12 måneder til at ansætte en Videnpilot. Videnpiloten skal i perioden gennemføre en konkret udviklingsopgave, som skal bidrage til at styrke virksomhedens innovations- og vækstpotentiale.

Figur 5.3

Antal ansøgninger og tilsagn til Videnpilot, 2009-2013

Note: Bevillinger gives ud fra løbende ansøgningsfrister indtil puljen er tom. Ansøgningerne er derfor ikke i konkurrence med hinanden, men skal leve op til en række krav.

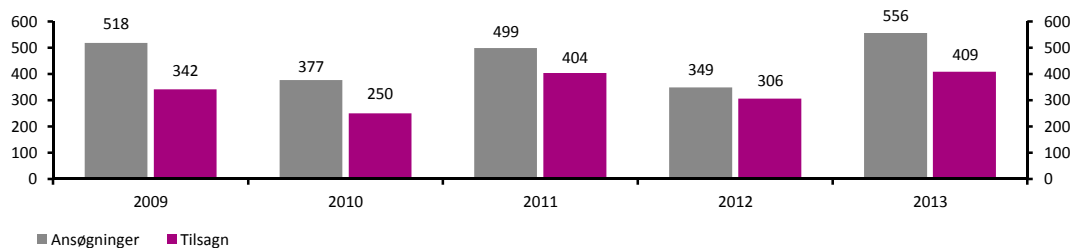
Jævnfør figur 5.3 ses en tydelig stigning i både antallet af ansøgninger og tilsagn til Videnpilot over den femårige periode, dog med undtagelse af bevillingsåret 2009. Over den femårige periode er antallet af ansøgninger og tilsagn steget fra henholdsvis 94 og 84 til 659 og 381.

Videnkupon

Videnkupon er et tilbud til SMV'er, hvor de kan få støtte til forsknings-, innovations- og udviklingsaktiviteter gennem et samarbejde med en eller flere videninstitutioner. En Videnkupon giver virksomheden rabat på køb af viden eller forskningssamarbejde med en videninstitution. Der kan søges op til 100.000 kr. Formålet med en Videnkupon er at bygge bro mellem offentlige videninstitutioner og SMV'er og at inspirere virksomhederne til i fremtiden at udnytte potentialerne i at samarbejde med videninstitutioner. Tidligere har Udvidet Videnkupon været opgjort sammen med Videnkupon, men har i år fået et særskilt afsnit.

Figur 5.4

Antal ansøgninger og tilsagn til Videnkupon, 2009-2013

Note: I forhold til forrige års opgørelser er Udvidet Videnkupon trukket ud af opgørelsen for 2010 og 2011 og har fået sin egen tabel, se evt. figur 5.4. Bevillinger gives ud fra løbende ansøgningsfrister indtil puljen er tom. Ansøgningerne er derfor ikke i konkurrence med hinanden, men skal leve op til en række krav.

Antallet af ansøgninger og tilsagn til Videnkupon er ligeledes samlet steget over den femårige periode fra 2009-2013, dog med større udsving mellem bevillingsårene.

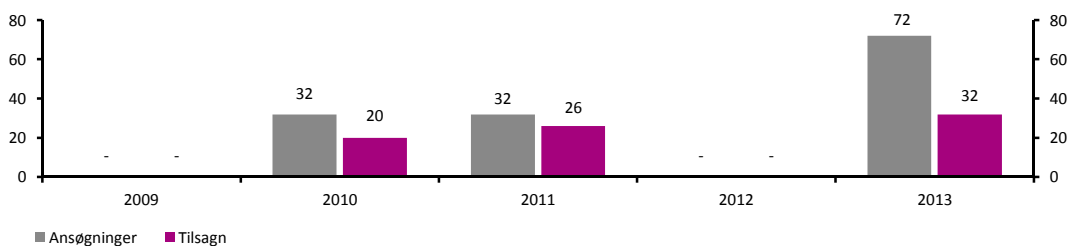
Udvidet Videnkupon

Udvidet Videnkupon kan søges af SMV'er, som har et innovationsbehov, der kan opfyldes ved hjælp af samarbejde med en eller flere videninstitutioner og evt. private videnleverandører. Den Udvidede Videnkupon kan støtte forsknings- og udviklingsprojekter, der er for store til Viden-

kuponen, men ikke er store nok til langvarige samarbejdsprojekter med mange partnere (f.eks. Innovationskonsortier). Et projekt under Udvidet Videnkupon skal have en samlet varighed på mellem et halvt og to år og rådet kan bevilge mellem 250.000 og 1.000.000 kr. pr projekt.

Figur 5.5

Antal ansøgninger og tilsagn til udvidet Videnkupon, 2009-2013

Note: Udvidet Videnkupon er tidligere opgjort sammen med Videnkupon. Da ordningen i 2013 imidlertid havde en væsentlig revision af retningslinjer, herunder overgik fra løbende til fast ansøgningsfrist, er disse nu opgjort særskilt. Midlerne til ordningen kommer fra samme pulje. Udvidet Videnkupon var lukket i 2012 og genåbnede i 2013 med de nye retningslinjer. Der var ingen Udvidet Videnkupon i 2009.

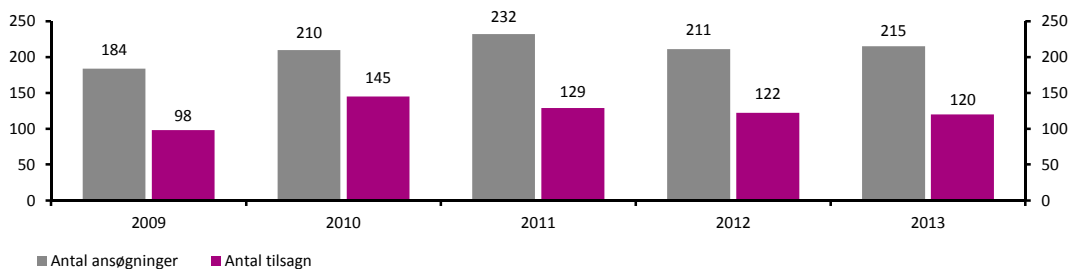
Figur 5.5 viser, at RTI modtog 72 ansøgninger i 2013, hvoraf 32 opnåede tilsagn.

ErhvervsPhD

En ErhvervsPhD er et treårigt, erhvervsrettet ph.d.-projekt, hvor en studerende ansættes i en privat virksomhed og samtidig indskrives på et universitet. Den studerende deler sin arbejdstid mellem virksomheden og universitetet og arbejder på samme projekt begge steder. Projektet har et erhvervsrettet fokus.

Figur 5.6

Antal ansøgninger og tilsagn til ErhvervsPhD-projekter, 2009-2013

Note: Opgørelsen er inkl. offentlige ErhvervsPhD og uden de særlige kinesiske ErhvervsPhD. Tallet for 2010 er revideret i forhold til Tal om Forskning 2012

Udviklingen i antallet af ansøgninger og tilsagn til ErhvervsPhD'er har været stigende frem mod 2011. RTI oplevede derefter i 2012 et dyk i både antallet af ansøgninger og tilsagn. Fra 2012 til 2013 ses der dog en lille stigning i antal ansøgninger fra 211 til 215, hvor antallet af tilsagn er faldet fra 122 til 120.

Internationale ordninger

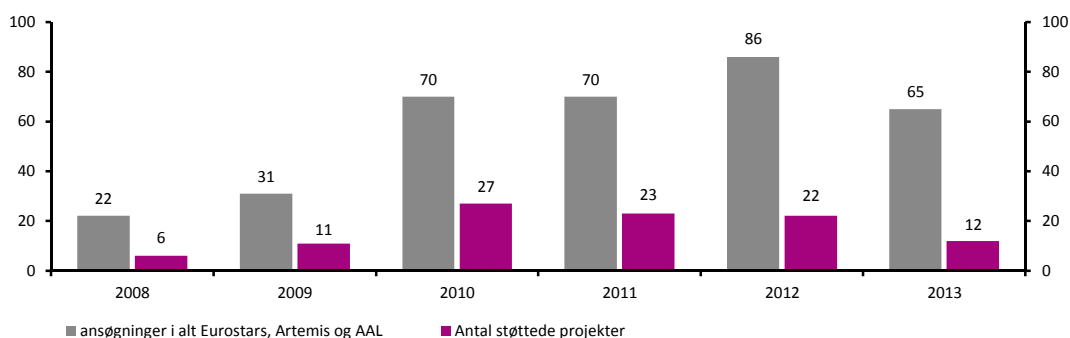
Rådet medfinansierer den danske deltagelse i tre internationale innovationsprogrammer, der tillige har været medfinansieret af EU-Kommissionen under det 7. rammeprogram for forskning og udvikling. Det drejer sig om programmerne AAL, Artemis og Eurostars.

Siden programmernes start i 2008 har rådet støttet danske virksomheders og videninstitutioners deltagelse med i alt godt 200 mio. kr. Hertil kommer EU-Kommissionens bidrag til de danske deltagere på i alt anslået 70 mio. kr. Der har været 178 danske deltagere fordelt på de tre programmer i perioden 2008-2013. Ca. 60 procent er SMV'er, mens ca. 25 procent er universiteter. Den resterende del udgøres af store virksomheder, brugerorganisationer mv.

I 2013 har rådet støttet danske deltagere med i alt knapt 30 mio. kr. Heraf er ca. halvdelen af midlerne anvendt til at støtte danske deltagere i programmet "Eurostars", 10 mio. kr. er gået til Artemis-deltagere og godt 5 mio. kr. til AAL-deltagere. Den danske interesse for at deltage i de tre internationale innovationsprogrammer har i 2013 målt på antal ansøgninger været nogenlunde på niveau med interessen i 2012, jf. figur 5.7. Faldet i antallet af ansøgninger skyldes, at der i 2013 kun har været én udbudsrunde i Eurostarsprogrammet mod sædvanligvis 2 runder. Den danske søgning til Artemis- og AAL-programmerne har været uændret i forhold til 2012.

Figur 5.7

Ansøgninger og støttede projekter med danske deltagere 2008-2013

Fra 2014 afløses EU's 7. rammeprogram for forskning og udvikling af rammeprogrammet "Horizon 2020". Alle tre programmer videreføres med mindre ændringer i Horizon2020, og rådet har besluttet at fortsætte sin medfinansiering af dansk deltagelse i programmerne på samme niveau som hidtil.

AAL-programmet:

AAL-programmets (Ambient Assisted Living Joint Programme) formål er at støtte udviklingen i øget anvendelse af informations- og kommunikationsteknologi med fokus på at øge livskvaliteten for ældre. I programmet lægges vægt på innovation, praktisk anvendelighed og involvering af brugere, virksomheder og andre interessenter. Siden programstart i 2008 er der i alt igangsat 12 projekter med dansk deltagelse – heraf tre projekter i 2013 med i alt otte danske deltagere. I alt deltager 24 danske parter i de 12 projekter.

Artemis-programmet:

Artemis-programmet sigter mod at styrke og udvikle den europæiske konkurrenceevne og skabe nye markeder og samfundsnyttige anvendelsesformål for indlejrede computersystemer. Det sker

ved at støtte forsknings- og udviklingsprojekter med både private og offentlige deltagere. Siden programstart i 2008 er der ydet støtte til 17 projekter med dansk deltagelse – heraf to projekter i 2013 med i alt 4 danske deltagere. I alt deltager 32 danske parter i de 17 projekter.

Eurostars-programmet:

Eurostars er målrettet forskningsintensive små og mellemstore virksomheder, der ønsker at indgå i internationale samarbejdsprojekter om markedsrettede forsknings- og innovationsprojekter. Eurostars er det største af de 3 programmer, rådet medfinansierer. Siden programstart i 2008 er der igangsat 74 projekter med dansk deltagelse – heraf otte projekter i 2013 med samlet set 11 danske deltagere. I alt deltager 122 danske parter i de 74 projekter.

6. Danmarks Grundforskningsfond (DG)

6.1 Om Danmarks Grundforskningsfond

DG er en uafhængig fond, der arbejder for at fremme dansk forskning inden for alle fagområder. Fonden blev oprettet i 1991 med en startkapital på 2 mia. kr. og har senest i 2008 fået tilført 3 mia. kr.

DG ledes i henhold til lov og fundats af en bestyrelse på ni medlemmer, udpeget i deres personlige egenskab.

Det er fondens primære virkemiddel at støtte oprettelsen af "Centers of Excellence" på højeste internationale niveau i op til ti år, hvor støtten i de første seks år typisk er i størrelsesordenen 50 mio. kr. Fonden arbejder derudover på forskellig måde med at styrke og internationalisere danske forskningsmiljøer ved at tiltrække forskere i verdensklasse fra udlandet, senest ved for en 5-årig periode at bevilge seks Niels Bohr professorater til forskere fra udlandet. Ligeledes støtter fonden i disse år et antal virtuelle forskningscentre i samfinansiering med National Natural Science Foundation of China.

Fonden satser på både yngre og mere etablerede forskere, og hovedkriteriet for udvælgelse er forskningens originalitet og kvalitet. Fonden arbejder ud fra det såkaldte bottom up princip, hvor de oprettede "Centers of Excellence" er baseret på de involverede forskningsgruppers initiativ.

Fonden indkalder med to til tre års mellemrum nye ansøgninger, der skal føre til oprettelsen af en ny generation af "Centers of Excellence". Centrene udvælges af fondens bestyrelse efter en omfattende international fagkyndig bedømmelse, hvor der indhentes rådgivning fra uafhængige og internationalt anerkendte forskere inden for hver ansøgnings fagområde. Ansøgere inddrages i høringsprocessen undervejs i denne proces. Herudover evalueres fondens centre løbende og i forbindelse med afslutningen af bevillingsperioden. Brugen af internationale bedømmere er med til at sikre, at fonden opfylder sit formål om at støtte dansk forskning på højt internationalt niveau. Endelig afholder fonden årlige opfølgingsmøder med centrene.

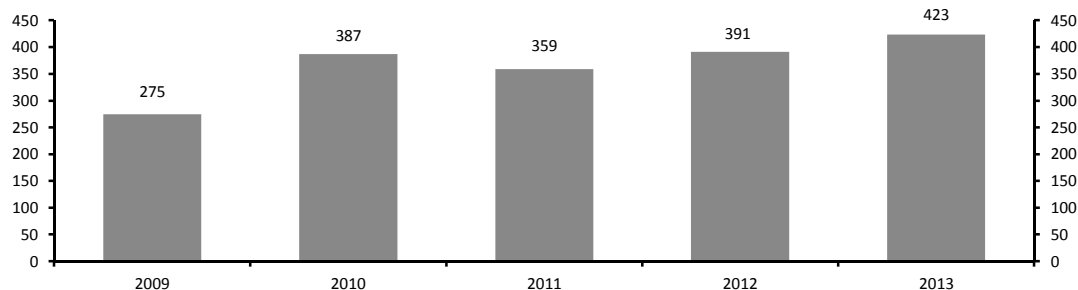
Siden den første uddeling i 1993 har fonden med sine langsigtede satsninger støttet dansk forskning med 6,6 mia. kr. og oprettet 88 "Centers of Excellence". Den årlige støtte udgør gennemsnitligt 438 mio. kr. (2013-priser), hvilket svarer til 2 pct. af de samlede offentlige forskningsbevillinger.

6.2 Danmarks Grundforskningsfond i tal 2013

Nedenfor vises uddelte beløb for perioden 2009-2013. Hovedparten af fondens midler uddeles ved centeransøgningsrunder med to til tre års mellemrum, og i 2014 forventes udvalgt et antal nye Centers of Excellence med centerstart primo 2015. Talangivelserne for de enkelte år er derfor de faktisk uddelte beløb og ikke de enkelte års bevillinger. Tallene inkluderer ud over fondens egne midler også 104 mio. kr. særlige finanslovsmidler, som fonden i 2009-2012 anvendte til uddelinger.

Figur 6.1

Uddelinger i Danmarks Grundforskningsfond, mio. kr., 2009-2013

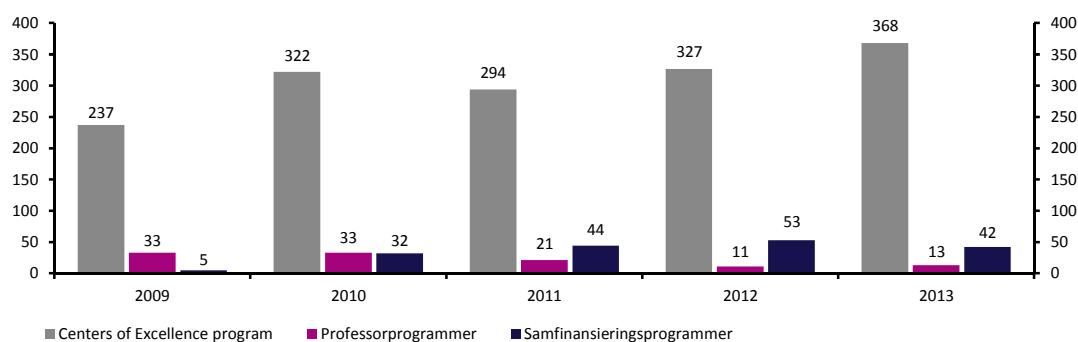

Note: Talangivelserne for de enkelte år er de faktisk uddelte beløb og ikke de enkelte års bevillinger.

Som det fremgår i figur 6.1 blev der i 2013 uddelt 423 mio. kr. via DG.

Figur 6.2

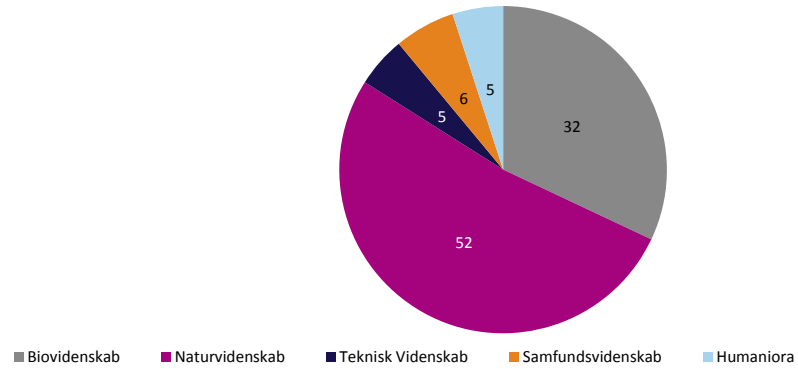
Uddelinger i Danmarks Grundforskningsfond fordelt på programmer, mio. kr., 2009-2013

Figur 6.2 illustrerer fordelingen af uddelinger mellem de tre programmer: Centers of Excellence, professor- og samfinansieringsprogrammer. I figuren fremgår det, at der i 2013 blev uddelt 368 mio. kr. til programmet Centers of Excellence, 13 mio. kr. professorprogrammer og 42 mio. kr. til samfinansieringsprogrammer.

Figur 6.3

Uddelinger i Danmarks Grundforskningsfond fordelt på hovedområder, pct., 2013

Som det fremgår af figur 6.3 er godt halvdelen af uddelingerne i 2013 tildelt inden for det naturvidenskabelige område. Uddelinger inden for biovidenskab udgør 32 pct., mens teknisk videnskab, samfundsvidenskab og humaniora udgør en mindre del nemlig henholdsvis 5, 6 og 5 pct. Det skal tilføjes, at de fleste af DG's bevillinger er tværdisciplinære.

7. Højteknologifonden (HTF)

7.1 Om Højteknologifonden

HTF er nedlagt med udgangen af marts måned og teknologiudvikling indgår i InnovationsFonden på lige fod med strategisk forskning og innovation. Kapitel 7.2 omhandler dog udelukkende HTF's aktiviteter for 2013.

Højteknologifonden støttede udvikling af teknologier, der skabte vækst, muligheder og beskæftigelse i Danmark, uanset om teknologierne handlede om sensorer, robotter, vindmøller, klimavenlig cement, fertilitet, landbrug, software eller andet. Målet var at skabe ny forskningsbaseret viden og bedre markedspositioner for landets virksomheder. Samtidig øgedes erhvervslevets langsigtede investeringer i forskning og udvikling.

Når Højteknologifonden investerede, var der altid som minimum deltagelse af et universitet/hospital og en virksomhed. Fundingmodellen engagerede alle parter, idet det samlede forskningsbudget finansieredes som følger: universitetet/hospitalet betaler 1/6, virksomheden 2/6 og Højteknologifonden 3/6. Det betød, at støtten fra Højteknologifonden altid som minimum doubles op af de øvrige parter medfinansiering.

Siden Højteknologifondens oprettelse i 2005 og frem til udgangen af 2013 er der foretaget 316 investeringer i dansk højteknologi. Der er projekter inden for energi/miljø, bio/medico, IT/tele, produktion, fødevarer og byggeri.

De 316 investeringer havde et totalbudget på 6,4 mia. kr. Heraf finansierede Højteknologifonden 3,3 mia. kr., mens de deltagende virksomheder lagde 2 mia. kr. fra egne lommer. De offentlige forskningsinstitutioners medfinansiering var på 1,1 mia. kr.

Højteknologifonden fulgte aktivt udviklingen i alle projekter. Alle projekter havde en fast kontaktperson i Højteknologifonden – en SPOC (Single Point of Contact). SPOC'en var projektets faste kontaktperson fra de indledende kontraktforhandlinger, gennem projektets levetid og frem til dets afslutning.

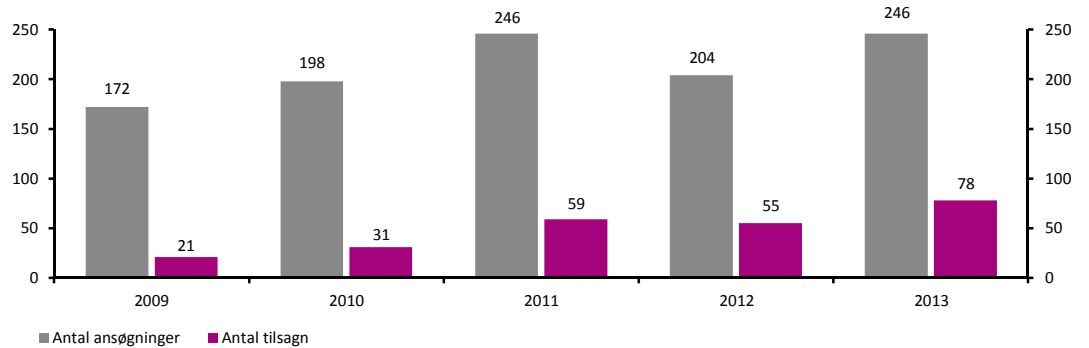
I 2013 nåede Højteknologifonden op på i alt 114 afsluttede investeringer, mens 202 investeringer ved udgangen af året stadig var aktive.

7.2 Højteknologifonden i tal

I nedenstående seks figurer ses de mest centrale tal for HTF's bevillingsvirksomhed. Det bør bemærkes, at højteknologiske projekter og platforme er med prækvalifikation, hvor erhvervs-postdocs kun har én ansøgningsfase.

Figur 7.1

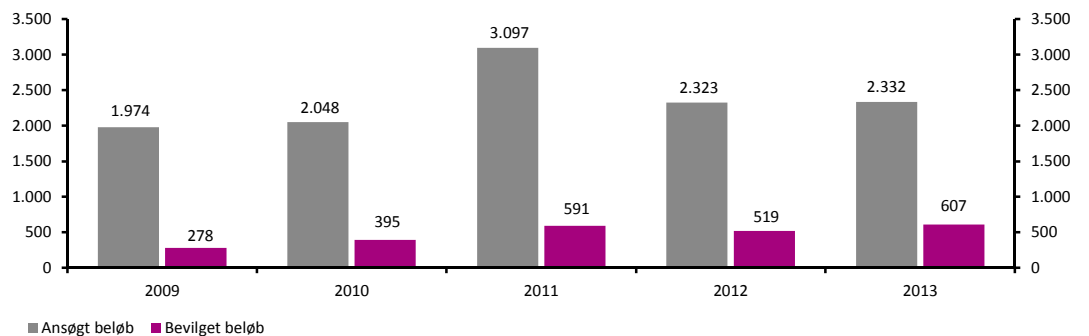
Antal ansøgninger (fase 1) og tilsagn i Højteknologifonden, 2009-2013

I figur 7.1 fremgår det, at HTF modtog 246 ansøgninger i 2013, hvoraf der blev givet tilsagn til 78. Dermed er antallet af ansøgninger tilbage til samme niveau som i 2011, mens antal tilsagn er på sit højeste over den femårige periode.

Figur 7.2

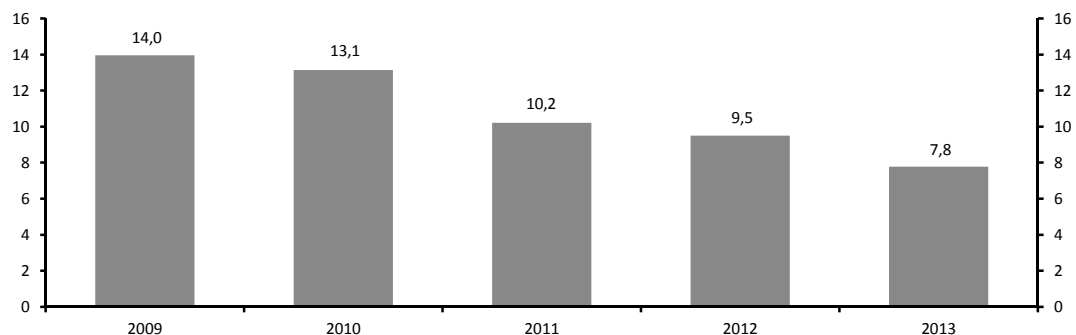
Ansøgt beløb (fase 1) og bevilget beløb i Højteknologifonden, mio. kr., 2009-2013

I figur 7.2 fremgår ansøgt beløb og bevilget beløb, som i 2013 var på henholdsvis 2.332 og 607 mio. kr. Dermed ses en lille stigning i 2013 efter et markant fald i 2012, der primært skyldtes en besparelse på Finansloven.

Figur 7.3

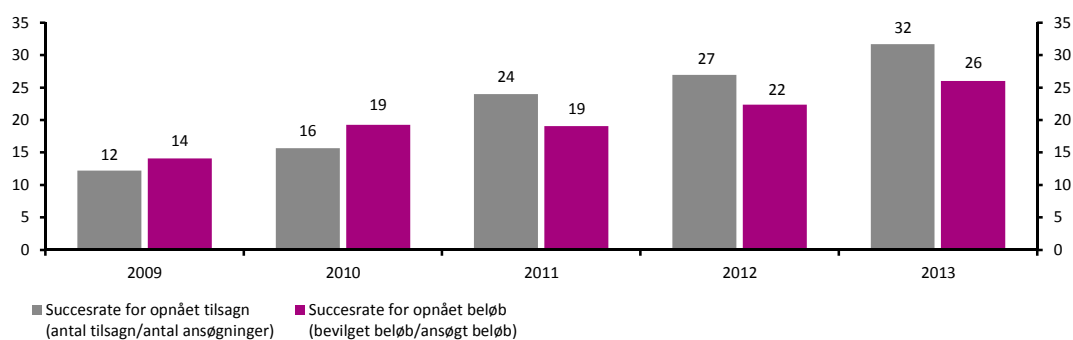
Gennemsnitlige bevillingsstørrelser i Højteknologifonden, mio. kr., (omregnet til 2013 priser), 2009-2013

Af figur 7.3 fremgår det, at stigningen i antallet af bevillinger har været større end stigningen i det bevilgede beløb. Over den femårige periode er størrelsen på den gennemsnitlige bevilling faldet fra 14 mio. kr. i 2009 til 7.8 mio. kr. i 2013, hvilket primært skyldes introduktionen af erhvervsphd som virkemiddel i 2011.

Figur 7.4

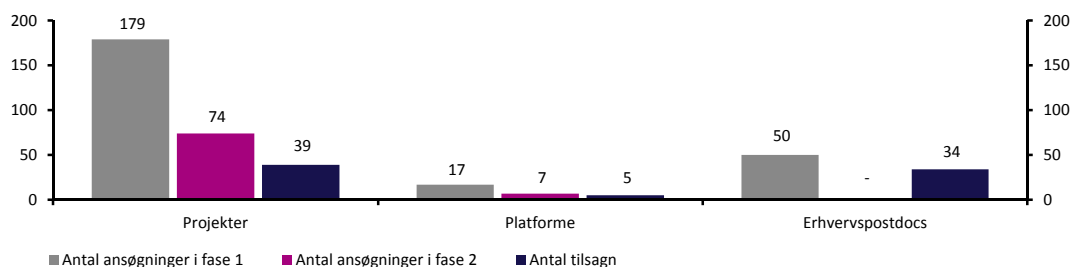
Gennemsnitlige succesrater (fase 1) i Højteknologifonden, pct., 2009-2013

I 2013 var succesraten på opnået tilsagn 32 pct., mens succesraten på opnået beløb var 26 pct. Set over hele den femårige periode har succesraten for opnået tilsagn og bevilget beløb været stigende fra 12 pct. til 32 pct. Den stigende succesrate skyldes delvist en relativt høj succesrate for ansøgninger til erhvervsphd, der blev indført som virkemiddel i 2011.

Figur 7.5

Antal ansøgninger og tilsagn i Højteknologifondens, fordelt på fase og type, 2013.

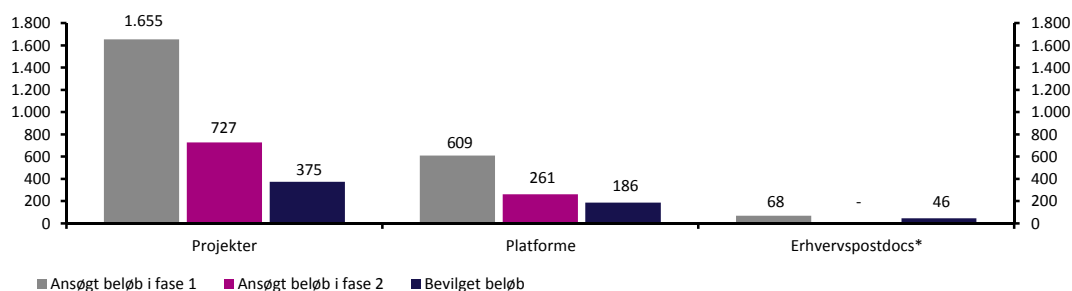

Note: Erhvervspostdocs har kun ansøgninger i én fase

Af figur 7.5 fremgår det, at størstedelen af ansøgninger og tilsagn er højteknologiske projekter. Af de 246 ansøgninger går 179 til højteknologiske projekter, 17 til højteknologiske platforme og 50 til erhvervspostdocs, som har haft en markant fremgang i forhold til 2012, hvor der var 29 ansøgninger. Antallet af tilsagn ligger på henholdsvis 39, 5 og 34.

Figur 7.6

Ansøgt beløb og bevilget beløb i Højteknologifonden, fordelt på fase og type, mio. kr., 2013

Note: Erhvervspostdocs har kun ansøgninger i én fase

Det ses i figur 7.6, at til trods for den lille andel af ansøgninger og tilsagn, står de højteknologiske platforme for en stor andel af de ansøgte og bevilgede midler. Højteknologiske projekter står stadig for de største andele med 1.655 mio. kr. ansøgt og 375 mio. kr. bevilget ud af henholdsvis 2.332 mio. kr. og 607 mio. kr.

Højteknologiske platforme står for 609 mio. kr. af det ansøgte beløb og 186 mio. kr. af det bevilgede. Erhvervspostdocs står for den mindste andel med 68 og 46 mio. kr. Dog skal det bemærkes, at både det ansøgte beløb og det bevilgede beløb er steget markant for erhvervspostdocs, som må antages at være et resultat af stigningen i ansøgninger.

8. InnovationsFonden

8.1 Om InnovationsFonden

Som led i en revision af forsknings- og innovationssystemet er InnovationsFonden blevet oprettet med virke fra d. 1. april 2014. Den nye fond er et uafhængigt organ inden for den statslige forvaltning og ledes af en bestyrelse, som etablerer et selvstændigt og uafhængigt sekretariat uden for Uddannelses- og Forskningsministeriet. Fonden er en fusion af det tidligere RTI, DSF og HTF. Nedenfor i tabel 8.1 ses hvilke virkemidler, som fremover skal varetages af fonden. Det skal bemærkes at virkemidlerne GTS-institutter, Innovationsmiljøer, Innovationsnetværk Danmark samt Opfinderrådgivningen forbliver i Styrelsen for Forskning og Innovation og administreres af 5. kontor – Innovationspolitisk kontor.

Tabel 8.1

Oversigt over virkemidler som overgår til InnovationsFonden, fordelt på tidligere udmønter

Virkemiddel	Tidligere udmønter
Strategiske forskningsprojekter	DSF
Strategiske forskningsalliancer	DSF
Strategiske forskningscentre	DSF
Bilaterale forskningsprojekter	DSF
Tværnationale forskningsprojekter	DSF
Højteknologi projekter	HTF
Højteknologi platforme	HTF
Erhvervspostdoc	HTF
ErhvervsPhD	RTI
Innovationskonsortier	RTI
Videnkupon (og udvidet)	RTI
Videnpilot	RTI
Internationalt samarbejde om innovationsprojekter	RTI
SPIR	DSF og RTI

Fonden skal dermed varetage en række opgaver som knytter sig til strategisk forskning, teknologiudvikling og innovation. Med fonden er det formålet, at der sættes mere sammenhængende investeringer i gang på tværs af forskning, teknologiudvikling og innovation.

8.2 Hvis fonden havde eksisteret i 2013

Nedenfor følger centrale nøgletal, som er beregnet på baggrund af de separate råd og fonde, som er fusioneret til InnovationsFonden. Dette giver et overblik over hvordan det overordnet havde set ud, hvis fonden havde eksisteret i 2013, i stedet for de tre råd og fonde.

Tabel 8.2
Nøgletal for InnovationsFonden, 2013

	HTF	DSF	RTI	Sum Innovations- Fonden
Ansøgt beløb, mio. kr.	2.332	4.422	976	7.730
Bevilget beløb, mio. kr.	607	581	323	1.511
Antal ansøgninger	246	249	1.544	2.039
Antal tilsagn	78	32	949	1.059
Succesrate for opnået tilsagn, pct.	32	13	61	52
Succesrate for opnået beløb, pct.	26	13	33	20

Note: InnovationsFonden er beregnet ved at lægge de fusionerede råd og fondes tal sammen.

For DSF er ikke medtaget bilateralt og tværeuropæisk forskningssamarbejde. Dvs. 31 bevillinger på i alt ca. 80 mio. kr. Desuden indgår SPIR-bevillingen (én bevilling på 54 mio. kr., heraf 39 mio. kr. fra DSF og 25 mio. kr. fra RTI) ikke i oversigten. Hvis de nævnte bevillinger var medregnet, ville det samlede bevilgede beløb komme op på 1.655 mio. kr.

I 2013 var HTF's bevilgede beløb større end finanslovsbevillingen på ca. 430 mio. kr. og DSF's bevilgede beløb mindre end finanslovsbevillingen på ca. 790. mio. kr. Det skyldes alene tekniske forskydninger af bevillingstidspunktet.

Samlet set har fonden et budget på 1,6 mia. kr. i 2014. Succesraterne for opnået tilsagn og opnået beløb ligger på henholdsvis 52 og 20 pct.

9. Appendix

Ansøgninger

Tal om forskning 2013 er opgjort med udgangspunkt i behandlingsåret 2013. Det vil sige, at statistikken omfatter ansøgninger afgjort i 2013. For DFF kan disse være modtaget enten i efteråret 2012 eller i 2013. Dette skyldes, at DFF har ændret kadencen for ansøgningsfristerne, så hovedansøgningsfristen for 2013 lå i efteråret 2012. Disse ansøgninger tilhører alle 2013 og er ikke talt med i 2012 udgaven af tal om forskning.

For DG strækker behandlingstiden sig over længere perioder, grundet bevillingsstørrelserne. Det vil sige, at ansøgnings- og bevillingsrunder kan gå på tværs af år.

ErhvervsPhD

En særordning vedrørende ErhvervsPhD-projekter for studerende med kinesisk kandidatgrad er ikke inkluderet, da disse midler blev udmøntet som del af Uddannelses- og Forskningsministeriets Kinastrategi og ikke vedrørte selve ErhvervsPhD-ordningens finansiering.

Institutioner

Institutionstilknytningen tager udgangspunkt i OECD's Frascati-manual, hvor kategorien "sektorforskningsinstitutter" omfatter medlemmerne af SEDIRK's (Sektorforskningens Direktørkollegium) institutionsgrupper:

- a. *Statslige forskningsinstitutioner uden for universiteterne og andre statsinstitutioner, der udfører forskning mv. (FoU-aktivitet), og*
- b. *Andre offentlige institutioner uden for universiteterne/de højere læreanstalter inkl. offentligt finansierede selvejende institutioner i Danmark, der udfører forskning mv. (FoU-aktivitet). SEDIRK vælger hvert andet år en bestyrelse sammensat således, at de 3 hovedområder er repræsenterede.*

I forhold til opgørelser over hovedbevillingsmodtagernes institutionstilknytning bør læseren være opmærksom på, at der for mange af virkemidlerne er flere modtagere af bevillingen forstået som flere projektdeltagere. Da data kun indeholder information om hovedbevillingsmodtageres institutionstilknytning, skal disse opgørelser læses med forbehold. Dette gælder ikke kun for institutionstilknytning, men også for regions-, alders- og kønsopdeling.

Internationale samarbejder

De internationale samarbejder inkluderer nordisk forskningssamarbejde, bilaterale forskningssamarbejder med Brasilien, Indien, Korea og Kina og DSF's SMV-ordning. I statistikken for 2013 er tilføjet figurer og tabeller med DSF's bilaterale og tværeuropæiske samarbejdsprogrammer.

Overhead

Det bør bemærkes, at overheadprocenten for DSF er sat lig universiteternes på 44 pct., selvom enkelte stipendier kan have en anden form for institutionstilknytning. Dette skyldes, at den strategiske forskning hovedsageligt sker på universiteterne. For de øvrige råd/fonde er overheadprocenten sat i forhold til de enkelte bevillingers overheadsats. F.eks. er overhead for GTS-institutterne 20 pct.

Ph.d. og postdoc

Ph.d. årsværk er for DFF og DSF beregnet ud fra det samlede antal bevilgede måneder, hvor rådet helt eller delvist finansierer stipendiet, divideret med 12. Antal Ph.d. stipendier for DFF og DSF angiver antal helt eller delvist finansierede stipendier fra det pågældende råd. Fuldt finansierede Ph.d. stipendier er beregnet på baggrund af treårige stipendier (dvs. Ph.d. årsværk divideret med 3). Postdoc årsværk er beregnet på baggrund af antal bevilgede måneder, hvor rådet helt eller delvist finansierer postdoc, divideret med 12. Antal postdoc stipendier angiver antal helt- eller delvist finansierede postdoc stipendier for det pågældende råd. DSF medvirker udover de angivne tal til uddannelse af henholdsvis ti antal Ph.d.'er og otte antal postdoc'er. For DSF ses også den gamle opgørelsesmetode i Excel-arket, som er publiceret på hjemmesiden.

For HTF opgøres antal Ph.d. stipendier samt antal erhvervspostdocs plus traditionelle postdocs i regi af igangværende investeringer uanset bevillingsåret. Dette er i modsætning til sidste år.

Sapere Aude

DFF-Forskertalent har ikke en særskilt ansøgningsprocedure. Modtagere af DFF's individuelle postdocstipendier det pågældende år kan komme i betragtning til Sapere Aude: DFF-Forskertalent.

Udeladte råd og ordninger

Det bør bemærkes, at RTT's virkemidler Innovationskonsortier og Åbne midler ikke har haft ansøgningsrunder i 2013. Der fremgår derfor en række større afvigelser i forhold til tidligere års statistik, da især Innovationskonsortier står for en stor andel af både ansøgt beløb og bevilget beløb i tidligere år.

DG indkalder med 2 til 3 års mellemrum nye ansøgninger. DG indkaldte ansøgninger i efteråret 2013 til behandling i løbet af 2014. Der indgår derfor ikke ansøger- og bevillingsstatistik vedrørende denne ansøgningsrunde.